

**Agencija za trg
vrednostnih papirjev**

**POROČILO O DELU
AGENCIJE ZA TRG VREDNOSTNIH PAPIRJEV
ZA LETO 2006**

Ljubljana, junij 2007

VSEBINA

UVOD	4
I. USTANOVITEV, PRAVNI POLOŽAJ, NALOGE, ORGANI IN NOTRANJA ORGANIZIRANOST AGENCIJE	4
1. USTANOVITEV IN PRAVNI POLOŽAJ	4
2. BISTVENE NALOGE AGENCIJE	5
3. ORGANI AGENCIJE	7
3.1 STROKOVNI SVET	8
3.2 DIREKTOR	8
4. NOTRANJA ORGANIZIRANOST AGENCIJE	9
II. DELO AGENCIJE V LETU 2006	10
1. IZDAJA DOVOLJENJ OZIROMA SOGLASIJ	10
1.1 IZDAJA DOVOLJENJ ZA POSLOVANJE FINANČNIH INSTITUCIJ	10
1.1.1 Investicijski skladi in družbe za upravljanje	10
1.1.2 Vzajemni pokojninski skladi	12
1.1.3 Borznoposredniške družbe in banke	12
1.2 IZDAJA DOVOLJENJ ZA JAVNO PONUDBO VREDNOSTNIH PAPIRJEV	14
1.3 IZDAJA SOGLASIJ ZA PRVO PRODAJO BREZ JAVNE PONUDBE	15
1.4 IZDAJA DOVOLJENJ ZA OBVEZNO JAVNO PONUDBO ZA ODKUP IN ZBIRANJE POOBLASTIL PO ZAKONU O PREVZEMIH	16
1.4.1 Izdaja dovoljenj za ponudbo za odkup oziroma prevzemno ponudbo	16
1.4.2 Izdaja potrdil o prejeti napovedi zbiranja pooblastil	17
1.4.3 Izpodbojna tožba ter ugotovitveni, prepovedni in odškodninski zahtevek	18
1.5 IZDAJA DOVOLJENJ BORZNIM POSREDNIKOM IN ČLANOM UPRAV	18
1.6 SOGLASJA K AKTOM LJUBLJANSKE BORZE	19
1.7 SOGLASJA K AKTOM KDD	19
2. VODENJE REGISTROV IN DRUGIH JAVNIH PODATKOV TER OBVEZNE OBJAVE JAVNIH DRUŽB	19
2.1 JAVNI REGISTRI	19
2.1.1 Register izdanih dovoljenj za javno ponudbo oziroma organizirano trgovanje	20
2.1.2 Register prospektov za javno ponudbo oziroma organizirano trgovanje	20
2.1.3 Register revidiranih letnih poročil in njihovih povzetkov, polletnih poročil in njihovih povzetkov ter poročil o poslovnih dogodkih	20
2.2 OBJAVE PODATKOV O POSLOVANJU JAVNIH DRUŽB	20
2.2.1 Letna in polletna poročila javnih družb	20
2.2.2 Obvestila o pomembnih poslovnih dogodkih	20
2.2.3 Obvestila o kvalificiranih deležih	21
2.2.4 Obvestila o kvalificiranem deležu na dan 11. 8. 2006	21
2.2.5 Letni dokumenti	21
3. NADZOR	21
3.1 OPRAVLJANJE NADZORA	21
3.1.1 Preverjanje poročil in obvestil	23
3.1.2 Pregled poslovanja	24
3.1.3 Ukrepi nadzora oziroma druge dejavnosti Agencije v zvezi z nadzorom	25
3.2 NADZOR NAD JAVNO PONUDBO VREDNOSTNIH PAPIRJEV	26
3.3 NADZOR NAD POSTOPKI PREVZEMA	26
3.4 NADZOR NAD POROČANJEM JAVNIH DRUŽB	28
3.5 NADZOR POSLOVANJA BORZNOPOSREDNIŠKIH DRUŽB IN BANK	29
3.6 NADZOR POSLOVANJA INVESTICIJSKIH SKLADOV IN DRUŽB ZA UPRAVLJANJE	30
3.7 NADZOR POSLOVANJA VZAJEMNIH POKOJNINSKIH SKLADOV	31

3.8 NADZOR NAD POSLOVANJEM LJUBLJANSKE BORZE.....	32
3.9 NADZOR NAD POSLOVANJEM KDD.....	32
4. DELO AGENCIJE NA NORMATIVNEM PODROČJU	33
4.1 IZDAJA PODZAKONSKIH PREDPISOV	33
4.2 SODELOVANJE PRI PRIPRAVI NOVIH ZAKONOV	35
5. POSTOPKI PRED SODIŠČI IN V ZVEZI S PREKRŠKI	37
5.1 POSTOPEK PRED USTAVNIM SODIŠČEM REPUBLIKE SLOVENIJE.....	37
5.2 POSTOPKI PRED VRHOVNIM SODIŠČEM REPUBLIKE SLOVENIJE	37
5.3 POSTOPKI PRED UPRAVNIM SODIŠČEM REPUBLIKE SLOVENIJE IN VRHOVNIM SODIŠČEM REPUBLIKE SLOVENIJE V ZVEZI Z ZAHTEVAMI ZA DOSTOP DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA.....	38
5.4 POSTOPKI PRED OKROŽNIM SODIŠČEM V LJUBLJANI.....	39
5.5 POSTOPKI PRED OKRAJNIMI IN VIŠJIMI SODIŠČI PO STAREM ZAKONU O PREKRŠKIH	40
5.6 POSTOPKI O PREKRŠKIH PRED AGENCIJO KOT PREKRŠKOVNIM ORGANOM.....	42
5.6.1 Vodenje postopkov o prekrških in odločanje.....	42
5.6.2 Postopki, začeti v letu 2005	44
5.6.3 Postopki, začeti v letu 2006	45
5.6.4 Postopki pred okrajnimi sodišči v zvezi z vloženimi zahtevami za sodno varstvo v prekrškovnih postopkih	45
6. SODELOVANJE AGENCIJE Z DRUGIMI INSTITUCIJAMI	46
6.1 SODELOVANJE Z DOMAČIMI INSTITUCIJAMI.....	46
6.2 SODELOVANJE S TUJIMI IN MEDNARODNIMI INSTITUCIJAMI OZIROMA ORGANIZACIJAMI	46
6.2.1 Sodelovanje na področju t. i. evropskih zadev	46
6.2.2 Sodelovanje v okviru IOSCO	51
6.2.3 Druge aktivnosti	51
7. DRUGE ZADEVE.....	51
7.1 KADROVSKE IN DRUGE SPLOŠNE ZADEVE.....	51
7.2 INFORMATIKA.....	54

UVOD

Agencija za trg vrednostnih papirjev (v nadaljnjem besedilu Agencija) je bila ustanovljena leta 1994, tako da je 2006 trinajsto leto njenega delovanja. Na podlagi prvega odstavka 292. člena Zakona o trgu vrednostnih papirjev (Uradni list RS, št. 51/06 – ZTVP-1-UPB2 in 114/06 – ZUE; v nadaljnjem besedilu ZTVP – 1) Agencija letno poroča Državnemu zboru Republike Slovenije o stanju in razmerah na trgu vrednostnih papirjev ter na podlagi prvega odstavka 293. člena ZTVP – 1 o svojem delu in slednje poročilo predloži v vednost tudi Vladi Republike Slovenije.

To poročilo obsega podatke o izdanih dovoljenjih za poslovanje družb za upravljanje, investicijskih skladov, borznoposredniških družb, vzajemnih pokojninskih skladov in o drugih dovoljenjih oziroma aktih, ki jih izdaja Agencija. Opisano je delo Agencije v zvezi z izvajanjem nadzora nad udeleženci na trgu vrednostnih papirjev, delo Agencije na normativnem področju ter sodelovanje Agencije z drugimi domačimi in tujimi nadzornimi organi oziroma mednarodnimi organizacijami in institucijami.

Podatki v tem poročilu se praviloma časovno nanašajo na delo Agencije v letu 2006, razen v posameznih primerih, ko se nanašajo na obdobje pred tem letom ali po njem, če je to smiselno zaradi popolnejšega poročanja o posameznih dejstvih oziroma zadevah, povezanih z delom Agencije.

I. USTANOVITEV, PRAVNI POLOŽAJ, NALOGE, ORGANI IN NOTRANJA ORGANIZIRANOST AGENCIJE

1. USTANOVITEV IN PRAVNI POLOŽAJ

Agencija je bila kot neodvisna institucija ustanovljena z Zakonom o trgu vrednostnih papirjev (Uradni list RS, št. 6/94; v nadaljnjem besedilu ZTVP), ki je začel veljati 13. 3. 1994. Z uveljavitvijo novega Zakona o trgu vrednostnih papirjev (Uradni list RS, št. 56/99) 28. 7. 1999, na podlagi katerega je prenehal veljati ZTVP, je zagotovljena kontinuiteta obstoja in delovanja Agencije. Njena temeljna naloga je opravljanje nadzora in drugih nalog ter pristojnosti, določenih z zakoni in na njihovi podlagi izdanimi predpisi, z namenom zagotoviti spoštovanje teh predpisov in s tem ustvariti pogoje za učinkovito delovanje trgov vrednostnih papirjev in zaupanje vlagateljev vanje.

Sredstva za delo Agencije se zagotavljajo predvsem iz nadomestil za opravljanje nadzora in taks za odločanje o posamičnih zadevah. Višino nadomestil in taks določa tarifa, ki jo izda Agencija v soglasju z Vlado Republike Slovenije. Vlada Republike Slovenije daje tudi soglasje k letnemu obračunu in finančnemu načrtu Agencije.

Zakonitost, namembnost ter gospodarno in učinkovito rabo sredstev Agencije nadzira računsko sodišče.

Sedež Agencije je v Ljubljani, Poljanski nasip 6.

2. BISTVENE NALOGE AGENCIJE

Agencija izdaja dovoljenja in opravlja nadzor ter izvršuje druge naloge in pristojnosti, določene z ZTVP – 1, Zakonom o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (Uradni list RS, št. 26/05 – ZISDU-1-UPB1, 68/05 – odl. US, 28/06 – ZTVP-1B in 114/06 – ZUE; v nadaljnjem besedilu ZISDU – 1), s katerim je bil, razen določb o preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb, razveljavljen stari Zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (Uradni list RS, št. 6/94, 25/97, 32/97 – popr., 10/98, 26/99, 56/99 – ZTVP-1, 31/00 – ZP-L in 110/02 – ZISDU-1; v nadaljnjem besedilu ZISDU), in Zakonom o prevzemih (Uradni list RS, št. 47/97, 56/99 – ZTVP-1, 28/06 – ZTVP-1B in 42/06 – ZGD-1; v nadaljnjem besedilu ZPre) oziroma novim Zakonom o prevzemih (Uradni list RS, št. 79/06; v nadaljnjem besedilu ZPre – 1).

Poleg naštetih zakonov določajo zakonski okvir dela Agencije še Zakon o Prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb (Uradni list RS, št. 26/05 – ZPSPID-UPB1, 54/04 – ZDoh-1 in 61/04; v nadaljnjem besedilu ZPSPID), Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 109/06 – ZPIZ-1-UPB4 in 114/06 – ZUTPG; v nadaljnjem besedilu ZPIZ – 1) in Zakon o nematerializiranih vrednostnih papirjih (Uradni list RS, št. 2/07 – ZNVP-UPB1; v nadaljnjem besedilu ZNVP).

Na podlagi Zakona o preprečevanju pranja denarja (Uradni list RS, št. 79/01, 52/02 – ZDU-1, 59/02, 110/02 – ZDT-B in 114/06 – ZUE) Agencija sodeluje pri sestavi seznama indikatorjev za prepoznavanje sumljivih transakcij v subjektih, ki jih nadzoruje, in v okviru svojih pristojnosti kot organ nadzora preverja tudi izvajanje določb tega zakona.

V okviru prilagajanja zakonodaje smernicam Evropske unije je bil v letu 2006 sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o trgu vrednostnih papirjev (Uradni list RS, št. 28/06; v nadaljnjem besedilu ZTVP – 1B), ki je začel veljati 1. 4. 2006 in je uveljavil nekatere nove oziroma razširjene pristojnosti Agencije. Na njegovi podlagi je bila Agencija zavezana izdati nekatere nove podzakonske predpise v 6 mesecih od uveljavitve zakona, kar je bila obsežna in zahtevna strokovna naloga. V letu 2006 je bil sprejet tudi Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih (Uradni list RS, št. 114/06).

Bistveno povečanje pristojnosti in nalog oziroma določitev povsem novih pristojnosti pomeni zlasti nov ZPre – 1, ki je začel veljati 11. 8. 2006 (npr. pristojnost Agencije vložiti tožbo za razveljavitev sklepa skupščine družbe in morebitni predlog za zavarovanje ali prisilno izvršitev tožbenih zahtevkov proti ciljni družbi in proti prevzemniku; z odločbo ugotoviti, ali je prevzemnik dosegel prevzemni prag oziroma prepovedati prevzemniku uresničevati glasovalne pravice v ciljni družbi in začasno prepovedati ciljni družbi uresničitev teh pravic; vodenje registra sprejetih skupščinskih sklepov o uveljavitvi spregleda obrambnih mehanizmov in sklepov o uveljavitvi vzajemnosti). Dodatno pa je ZPre – 1 Agenciji določil tudi obveznost izdaje nekaterih podzakonskih predpisov.

Novo zadolžitev za Agencijo je v letu 2006 prinesel tudi Zakon o finančnih konglomeratih (Uradni list RS, št. 43/06), ki predstavlja dopolnitev oziroma nadgradnjo obstoječega nadzora poslovanja vseh treh sektorjev finančnega sektorja, v skladu s katerim Agencija v sodelovanju z Banko Slovenije, Agencijo za zavarovalni nadzor in Ministrstvom za finance

sodeluje tudi pri pripravi njegovih podzakonskih predpisov oziroma pravilnikov, ki bodo podrobneje urejali izvajanje določb zakona.

Posebne pozornosti in aktivnosti Agencije pa je bil deležen delovni osnutek in kasneje predlog novega zakona s področja kapitalskega trga, in sicer Zakona o trgu finančnih instrumentov, ki naj bi sistematično urejal trg finančnih instrumentov ter s tem povezane pristojnosti in položaj Agencije. Na podlagi predloga novega zakona je Agencija že v letu 2006 začela z organizacijskimi pripravami v zvezi s predvidenimi novimi podzakonskimi predpisi, ki jih bo zavezana izdati.

Naloge in pristojnosti Agencije oblikujejo naslednja osnovna področja, in sicer:

- izdaja dovoljenj: za poslovanje finančnih organizacij po ZTVP – 1, ZISDU oziroma ZISDU – 1 in ZPIZ – 1, za javno ponudbo vrednostnih papirjev, za ponudbo za odkup vrednostnih papirjev (prevzemno ponudbo), borznim posrednikom in članom uprav družb za upravljanje, borznoposredniških družb, borze in klirinško-depotne družbe,
- nadzor nad trgom vrednostnih papirjev oziroma nadzor nad finančnimi organizacijami po ZTVP – 1, ZISDU oziroma ZISDU – 1 in ZPIZ – 1 ter nadzor nad poročanjem javnih družb in nadzor postopkov v zvezi s prevzemi po ZPre oziroma ZPre – 1,
- priprava podzakonskih predpisov Agencije,
- vodenje registrov oziroma drugih podatkov s področja trga vrednostnih papirjev,
- odločanje o prekrških.

Konkretnejše pomembne naloge Agencije iz zgoraj navedenih sklopov so:

- izdaja dovoljenj za poslovanje finančnih institucij po ZTVP – 1, ZISDU oziroma ZISDU – 1 in ZPIZ – 1, in sicer:
 - borznoposredniških družb,
 - družb za upravljanje,
 - investicijskih družb,
 - vzajemnih skladov,
 - vzajemnih pokojninskih skladov,
 - borze,
 - klirinško-depotne družbe,
- izdaja dovoljenj za javno ponudbo vrednostnih papirjev,
- izdaja dovoljenj za ponudbo za odkup vrednostnih papirjev oziroma prevzemno ponudbo,
- organiziranje preizkusov strokovnih znanj, potrebnih za opravljanje poslov borznega posrednika,
- izdaja dovoljenj za opravljanje poslov borznega posrednika in za opravljanje funkcije člana uprave družbe za upravljanje, borznoposredniške družbe, borze ali klirinško-depotne družbe,
- izdaja soglasij k statutu in splošnim aktom ter tarifi borze,
- izdaja soglasij k statutu in pravilom poslovanja klirinško-depotne družbe,
- nadzor družb za upravljanje, investicijskih družb, vzajemnih skladov, vzajemnih pokojninskih skladov, borze, klirinško-depotne družbe ter borznoposredniških družb in bank, ki opravljajo posle z vrednostnimi papirji (slednje le v tem delu njihovega poslovanja), nadzor nad poročanjem javnih družb in nadzor nad postopki po ZPre oziroma ZPre – 1,
- priprava podzakonskih predpisov na podlagi ZTVP – 1, ZISDU – 1, ZPre oziroma ZPre – 1, ZPIZ – 1, ZNVP,

- vodenje registrov izdanih dovoljenj za javno ponudbo oziroma organizirano trgovanje, prospektov za javno ponudbo oziroma organizirano trgovanje ter revidiranih letnih poročil in njihovih povzetkov, polletnih poročil in njihovih povzetkov ter poročil o poslovnih dogodkih,
- vodenje postopkov o prekrških za kršitve ZTVP – 1, ZISDU – 1, ZPre oziroma ZPre – 1 in ZNVP.

V letu 2003 je začel veljati nov Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03), ki bistveno spreminja dosednji sistem prekrškov v Republiki Sloveniji in določa, da o prekrških poleg sodišč odločajo tudi prekrškovni organi, ti pa so poleg drugih tudi nosilci javnih pooblastil, ki izvajajo nadzor nad izvrševanjem zakonov in uredb, s katerimi so določeni prekrški. Tako tudi Agencija kot nosilka javnih pooblastil, ki izvaja nadzor nad izvrševanjem zakonov, ki so v njeni pristojnosti in s katerimi so določeni prekrški, v skladu z zakonom, ki ureja prekrške, kot prekrškovni organ odloča o prekrških. Ker se je navedeni zakon začel uporabljati s 1. 1. 2005, je Agencija v letu 2005 pridobila novo pristojnost, in sicer odločanje o prekrških zaradi kršitev ZTVP – 1, ZISDU – 1, ZPre (oziroma kasneje ZPre – 1), ZNVP ter predpisov, izdanih na podlagi teh zakonov. Tako je, poleg že prej uveljavljene nadzorne funkcije, Agencija začela opravljati tudi naloge prekrškovnega organa v skladu z zakonom, ki ureja prekrške. Nadzorno funkcijo izvršuje Agencija z namenom zagotoviti spoštovanje določb navedenih zakonov, njihovih vsakokratnih sprememb in predpisov, izdanih na podlagi teh zakonov, ter s tem ustvariti pogoje za učinkovito delovanje trgov vrednostnih papirjev in zaupanje vseh dejanskih in potencialnih vlagateljev v te trge, medtem ko je funkcija prekrškovnega organa kaznovalne narave in sledi varstvu širših družbenih vrednot oziroma interesov. Dvojna funkcija Agencije se kaže predvsem v tem, da če so izpolnjeni znaki prekrška, določenega v enem izmed zgoraj navedenih področnih zakonov, končanemu postopku nadzora oziroma zaradi njegovih ugotovitev sledi še vodenje postopkov oziroma odločanje o prekrških po pooblaščenih uradnih osebah Agencije.

Z vključitvijo Republike Slovenije v Evropsko unijo 1. 5. 2004 in s tem povezanim sproščanjem denarnih in kapitalskih tokov ter liberalizacijo finančnih trgov v Republiki Sloveniji lahko finančne organizacije iz držav članic Evropske unije neposredno opravljajo storitve z vrednostnimi papirji v Republiki Sloveniji, prav tako pa lahko slovenske finančne organizacije opravljajo tovrstne storitve na trgih držav članic oziroma tujih trgih, kar vse vpliva na dodaten obseg dela Agencije pri izdaji soglasij in nadzoru poslovanja. Z dnem polnopravnega članstva Republike Slovenije v Evropski uniji so začele veljati tudi nekatere že sprejete določbe ZTVP – 1 in ZISDU – 1, na podlagi katerih je Agencija dobila posamezne povsem nove pristojnosti. Na tej podlagi je Agencija zavezana k tesnejšemu sodelovanju z organi evropskih skupnosti in nadzornimi organi držav članic (posredovanje podatkov, odločanje o zaprosilih nadzornih organov držav članic, sodelovanje pri postopkih nadzora, sodelovanje pri predlaganju priporočil Evropske unije in tolmačenj smernic z njenega delovnega področja ipd.). Te določbe posegajo tudi na področje javne ponudbe vrednostnih papirjev tujih izdajateljev in na področje opravljanja storitev v zvezi z vrednostnimi papirji v državah članicah in s tem povezanimi notifikacijskimi postopki.

3. ORGANI AGENCIJE

Na podlagi 294. člena ZTVP – 1 sta organa Agencije strokovni svet in direktor Agencije.

3.1 STROKOVNI SVET

Na podlagi 296. člena ZTVP – 1 osem članov in predsednika strokovnega sveta imenuje in razrešuje Vlada Republike Slovenije na predlog ministra, pristojnega za finance. Člani in predsednik strokovnega sveta se imenujejo za pet let in so lahko znova imenovani. Pred iztekom mandata lahko člana in predsednika strokovnega sveta razreši samo Vlada Republike Slovenije, iz razlogov, določenih v ZTVP – 1.

V letu 2006 so bili člani strokovnega sveta: dr. Miha Juhart (predsednik), ddr. Neven Borak, mag. Mojca Majič, dr. Edo Pirkmajer, mag. Sibil Svilan, g. Klaudijo Stroligo, mag. Alja Markovič Čas in ga. Alenka Selak.

Člani in predsednik strokovnega sveta ne smejo biti pogodbeno vezani, zaposleni ali imeti lastniških deležev pravnih oseb, ki jim Agencija izdaja dovoljenje oziroma soglasje za poslovanje, in ne smejo opravljati nalog v organih političnih strank. Člani in predsednik strokovnega sveta morajo kot zaupne varovati podatke o izdajateljih vrednostnih papirjev, osebah, nad katerimi Agencija opravlja nadzor, in druge podatke o dejstvih in okoliščinah, za katere so izvedeli v zvezi z opravljanjem funkcije, razen podatkov, ki so po določbah zakona javno dostopni, tudi po prenehanju funkcije.

Strokovni svet je pristojen za sprejemanje podzakonskih predpisov, ki jih izdaja Agencija, in za izdajo dovoljenj, soglasij in drugih odločitev o posamičnih zadevah. Prav tako sprejema letno poročilo o delu Agencije in poročilo o stanju na trgu vrednostnih papirjev, ki ju je treba predložiti Državnemu zboru Republike Slovenije do 30. junija tekočega leta. Najpozneje do 31. marca vsakega leta mora strokovni svet sprejeti letni obračun Agencije za preteklo leto, ki ga pregleda tudi pooblaščen revizor, in finančni načrt tekočega leta ter ju v 10 dneh po sprejetju poslati ministru, pristojnemu za finance. K letnemu obračunu in finančnemu načrtu da soglasje Vlada Republike Slovenije.

Izdaja dovoljenj, soglasij in drugih odločitev o posamičnih zadevah poteka v senatu, ki ga sestavljajo vsi člani strokovnega sveta, razen v postopku odločanja o posamičnih zadevah po ZPre oziroma ZPre – 1, ko senat sestavljajo trije člani strokovnega sveta. Z ZTVP – 1 so natančneje določene pristojnosti predsednika senata. Za postopek odločanja Agencije, če ni v ZTVP – 1 določeno drugače, se primerno uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

3.2 DIREKTOR

Direktorja Agencije, ki zastopa in predstavlja Agencijo ter vodi njeno poslovanje in organizira delo, na podlagi 302. člena ZTVP – 1 imenuje in razrešuje Vlada Republike Slovenije na predlog ministra, pristojnega za finance, za dobo petih let z možnostjo vnovičnega imenovanja. Minister, pristojen za finance, predlaga Vladi Republike Slovenije kandidata za direktorja Agencije na podlagi javnega natečaja, ki ga izvede posebna natečajna komisija, to pa imenuje uradniški svet. Pred iztekom mandata se lahko direktorja razreši samo iz razlogov, določenih v ZTVP – 1, ki se pri tem sklicuje tudi na Zakon o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/02 in 51/04 – EZ-A).

Direktor Agencije ne sme biti pogodbeno vezan, zaposlen ali imeti lastniške deleže pravnih oseb, ki jim Agencija izdaja dovoljenje oziroma soglasje za poslovanje, in ne sme opravljati nalog v organih političnih strank. Pri svojem delu je dolžan varovati poslovne skrivnosti Agencije oziroma vse druge podatke enako kot člani strokovnega sveta.

Direktor Agencije je ddr. Neven Borak.

4. NOTRANJA ORGANIZIRANOST AGENCIJE

Strokovni svet je v skladu z ZTVP – 1 sprejel Poslovnik Agencije, ki določa podrobnejšo notranjo organizacijo in poslovanje Agencije. Na podlagi Poslovnika Agencije in na njegovi podlagi sprejetega Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest je Agencija notranjeorganizacijsko strukturirana po naslednjih sektorjih:

- pravni sektor,
- sektor trga vrednostnih papirjev,
- sektor investicijskih skladov,
- sektor pokojninskih skladov,
- sektor za nadzor,
- sektor za mednarodno sodelovanje,
- sektor za informatiko,
- splošni sektor.

Pravni sektor opravlja pravnostrokovna dela in naloge, ki se nanašajo na pripravo predlogov podzakonskih aktov, ki jih izdaja Agencija, odločb Agencije, pravnih mnenj oziroma stališč, in na rešitev pravnih vprašanj s področja dela drugih sektorjev, ter vsa druga pravna dela in naloge v zvezi z izvrševanjem nalog in pristojnosti Agencije.

Sektor trga vrednostnih papirjev opravlja vsa dela in naloge, povezane z izdajo dovoljenj oziroma soglasij na področju primarnega in sekundarnega trga vrednostnih papirjev in v zvezi s prevzemi, s poročanjem javnih družb in z vodenjem registrov, ter druge naloge v zvezi z delovanjem trga vrednostnih papirjev.

Sektor investicijskih skladov opravlja vsa dela in naloge, povezane z izdajo dovoljenj oziroma soglasij družbam za upravljanje in investicijskim skladom, ter druga dela in naloge v zvezi z izvrševanjem ZISDU oziroma ZISDU – 1 in ZPSPID, slednjega v delu, ki se nanaša na dokončno preoblikovanje investicijskih družb.

Sektor pokojninskih skladov opravlja vsa dela in naloge v zvezi z izdajo dovoljenj oziroma soglasij upravljavcem vzajemnih pokojninskih skladov ter druga dela in naloge, povezane z izvrševanjem določb ZPIZ – 1 v delu, ki se nanaša na poslovanje vzajemnih pokojninskih skladov, in ZISDU – 1 v delu, ki se nanaša na poslovanje vzajemnih pokojninskih skladov in pokojninskih družb.

Sektor za nadzor opravlja vsa dela in naloge, povezane z izvajanjem nadzora nad poslovanjem subjektov, in v ta namen pregleduje poslovne knjige in poročila ter zbira druge informacije o poslovanju subjektov nadzora in pri tem ugotavlja morebitne

nepravilnosti pri poslovanju subjektov nadzora in predlaga ukrepe v zvezi z ugotovitvami nadzora.

Sektor za mednarodno sodelovanje opravlja vsa dela in naloge, ki se nanašajo na sodelovanje Agencije s podobnimi nadzornimi institucijami v drugih državah ter z organi in institucijami evropske skupnosti in z drugimi mednarodnimi institucijami, koordinira udeležbo Agencije v posameznih delovnih skupinah v okviru teh institucij in opravlja druga dela in naloge, povezane z mednarodnim sodelovanjem Agencije.

Sektor za informatiko opravlja vsa dela in naloge, ki se nanašajo na vzpostavitev, nadgradnjo in vzdrževanje celotnega informacijskega sistema in tudi varnostnega sistema Agencije, organizira zajem, računalniško vodenje in obdelavo ter analizo vseh podatkov Agencije, skrbi za računalniško podporo predstavitve Agencije na internetu in opravlja druga dela in naloge, povezane z uporabo informacijske tehnologije.

Splošni sektor opravlja vsa dela in naloge v zvezi z organizacijskimi, finančno-računovodskimi, kadrovske, tehničnimi in tem podobnimi zadevami oziroma opravlja druge splošne naloge, potrebne za delovanje Agencije.

Zaposleni na Agenciji ne smejo biti člani organov borznoposredniških družb, bank in izdajateljev, s katerih vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, in tudi ne smejo opravljati nalog za te pravne osebe. Prav tako so zaposleni, enako kot člani strokovnega sveta in direktor, dolžni kot zaupne varovati podatke, za katere so izvedeli v zvezi z opravljanjem dela, tudi po prenehanju delovnega razmerja.

II. DELO AGENCIJE V LETU 2006

1. IZDAJA DOVOLJENJ OZIROMA SOGLASIJ

Agencija izdaja dovoljenja za ustanovitev in poslovanje finančnih institucij, dovoljenja za javno ponudbo vrednostnih papirjev in za ponudbo za odkup oziroma za prevzemno ponudbo vrednostnih papirjev ciljne družbe. Prav tako izdaja dovoljenja fizičnim osebam, in sicer za opravljanje poslov borznega posrednika in za opravljanje funkcije člana uprave družbe za upravljanje, borznoposredniške družbe, borze in klirinško-depotne družbe. Agencija je med drugim pristojna tudi za izdajo soglasij k statutu, splošnim aktom in tarifi Ljubljanske borze vrednostnih papirjev, d. d., Ljubljana (v nadaljnjem besedilu Ljubljanska borza) ter k statutu in pravilom poslovanja KDD – Centralne klirinško-depotne družbe, d. d., Ljubljana (v nadaljnjem besedilu KDD).

1.1 IZDAJA DOVOLJENJ ZA POSLOVANJE FINANČNIH INSTITUCIJ

1.1.1 Investicijski skladi in družbe za upravljanje

Agencija je v letu 2006 na področju poslovanja investicijskih skladov izdala:

- 44 dovoljenj za upravljanje vzajemnega sklada,
- 44 soglasij k pravilom upravljanja vzajemnega sklada,
- 37 dovoljenj za sklenitev pogodbe o opravljanju skrbniških storitev,
- 1 dovoljenje za spremembo pogodbe o opravljanju skrbniških storitev,
- 80 dovoljenj za objavo prospekta in izvlečka prospekta investicijskega sklada,
- 24 soglasij k spremembam pravil upravljanja vzajemnega sklada,
- 12 soglasij k spremembam statuta investicijske družbe,
- 1 dovoljenje za preoblikovanje investicijske družbe v vzajemni sklad,
- 1 dovoljenje za pridobitev kvalificiranega deleža v družbi za upravljanje,
- 2 dovoljenji za opravljanje storitev upravljanja dobro poučenih vlagateljev,
- 1 ugotovitveno odločbo, s katero je Agencija ugotovila, da je vzajemni sklad uskladil svoje poslovanje z določbami ZISDU – 1,
- 1 ugotovitveno odločbo, s katero je Agencija ugotovila, da je investicijska družba uskladila svoje poslovanje z določbami ZISDU – 1.

Konec leta 2006 je poslovalo 14 družb za upravljanje, ki so upravljale 99 vzajemnih skladov, 5 posebnih investicijskih družb in 2 investicijski družbi. Število družb za upravljanje se je v tem letu zmanjšalo s 15 na 14. Agencija je eni družbi za upravljanje odvzela dovoljenje za opravljanje storitev upravljanja investicijskih skladov, ker več kot leto dni ni upravljala nobenega investicijskega sklada.

V letu 2006 se je zmanjšalo tudi število investicijskih družb z 8 na 7. Na podlagi določb ZISDU – 1, ki predpisujejo obvezno preoblikovanje investicijskih družb, nastalih iz pooblaščenih investicijskih družb (PID), v vzajemne sklade, se je ena investicijska družba preoblikovala v vzajemni sklad. Skrajni rok za preoblikovanje preostalih investicijskih družb, nastalih iz PID, je leto 2011.

Na področju poslovanja vzajemnih skladov je v letu 2006 opazen pospešen razvoj investicijskih skladov, kar se je odražalo v večjem številu delujočih skladov in vse večjem številu vlagateljev. V primerjavi z letom 2005 se je število vzajemnih skladov skoraj podvojilo, saj je bilo ustanovljenih 43 novih vzajemnih skladov, 1 vzajemni sklad pa je nastal s preoblikovanjem investicijske družbe v vzajemni sklad. Tako je ob koncu leta 2006 poslovalo 99 vzajemnih skladov, ki so jih upravljale družbe za upravljanje s sedežem v Republiki Sloveniji. Za novo nastajajoče sklade je značilna predvsem ožje opredeljena ali specifična naložbena politika.

Čista vrednost sredstev vseh vzajemnih skladov je 31. 12. 2006 znašala 460,3 milijarde tolarjev (1.929 milijonov evrov), kar pomeni 39,5 % povečanje glede na leto prej. Od tega so čista vplačila vlagateljev predstavljala 39,2 milijarde tolarjev (163,5 milijonov evrov). Brez upoštevanja (ene) preoblikovane investicijske družbe pa je čista vrednost sredstev znašala 434 milijarde tolarjev, kar pomeni 31,6 % povečanje glede na leto prej.

Agencija je v letu 2006 prejela in obravnavala 33 novih obvestil za trženje in prodajo enot investicijskih skladov držav članic Evropske unije na območju Republike Slovenije. Hkrati se je decembra prenehalo tržiti 22 skladov iz držav članic. Na dan 31. 12. 2006 je tako 99 investicijskih skladov iz držav članic Evropske unije izpolnjevalo pogoje za neposredno trženje in prodajo v Republiki Sloveniji.

1.1.2 Vzajemni pokojninski skladi

V letu 2006 je poslovalo 6 vzajemnih pokojninskih skladov, in sicer 5 odprtih vzajemnih pokojninskih skladov in zaprti vzajemni pokojninski sklad za javne uslužbence (ZVPSJU).

Na dan 31. 12. 2006 je vplačevalo pokojninsko premijo 220.518 članov, kar je 4,6 % več kot leto prej. Največji porast števila članov (5.764) je imel ZVPSJU.

Premoženje zavarovancev dodatnega pokojninskega zavarovanja je ob koncu leta 2006 doseglo vrednost 80,48 milijarde tolarjev (335,85 milijonov evrov), to je skoraj 40 % več kot leto prej. Tržna koncentracija največjega sklada, glede na vrednost premoženja v upravljanju, se je znova povečala, saj je delež največjega sklada ob koncu leta 2006 znašal 56,15 %.

Upravljalci vzajemnih pokojninskih skladov še vedno vodijo konservativno naložbeno politiko, predvsem zaradi zagotavljanja zajamčene donosnosti, ki so jo članom obljubili v pokojninskih načrtih. Tako se upravljalci izognejo morebitnemu tveganju nedoseganja zajamčene donosnosti.

Konservativna naložbena politika se izraža tudi v donosnosti vzajemnih pokojninskih skladov. Donosnost vrednosti enote premoženja za posamezne vzajemne pokojninske sklade se je konec leta 2006 gibala med 3,56 % in 5,67 % na letni ravni, kar je sicer za spoznanje boljše kot leto prej, a še vedno približno za polovico manj kot konec leta 2004. K slabši donosnosti na letni ravni je največ prispevala cena obveznic na domačem in tujih trgih, kar se je kazalo tudi v nizki zajamčeni donosnosti, ki jo na podlagi zakonskega predpisa vsak mesec objavlja Ministrstvo za finance. Zaradi navedenega bi bilo primerno premisliti tudi o spremembi koncepta zajamčene donosnosti.

Agencija je v letu 2006 izdala 2 dovoljenji za sklenitev pogodbe o opravljanju skrbniških storitev za premoženje vzajemnih pokojninskih skladov, 1 dovoljenje za spremembo pogodbe o opravljanju skrbniških storitev premoženja kritnih skladov pokojninske družbe in 1 dovoljenje za spremembo pogodbe o opravljanju skrbniških storitev za premoženje vzajemnega pokojninskega sklada.

1.1.3 Borznoposredniške družbe in banke

Konec 2006 je bilo 24 aktivnih pooblaščenih udeležencev, ki imajo dovoljenje Agencije oziroma Banke Slovenije za opravljanje storitev z vrednostnimi papirji, od tega 12 borznoposredniških družb in 12 bank. V primerjavi z letom prej se je število borznoposredniških družb v letu 2006 zmanjšalo za tri, ki so prenehale z opravljanjem storitev z vrednostnimi papirji na lastno pobudo (CBH Celjska borznoposredniška družba, d. o. o., Celje; PM & A BPD, d. o. o., Ljubljana; BPH, d. o. o., Ljubljana).

Poleg teh subjektov, ki imajo dovoljenje Agencije oziroma Banke Slovenije za opravljanje storitev z vrednostnimi papirji in so hkrati tudi člani Ljubljanske borze, pa ima še 6 bank dovoljenje Banke Slovenije samo za opravljanje storitve trgovanja v svojem imenu in za svoj račun in/ali sprejemanja in posredovanja naročil. Te banke morajo le v omejenem obsegu poročati Agenciji.

Tako je po stanju na dan 31. 12. 2006 med vsemi pooblaščenimi udeleženci 18 bank (od katerih je 12 tudi članic Ljubljanske borze) in 12 borznoposredniških družb.

Tabela 1: Seznam borznoposredniških družb in bank, ki so imele na dan 31. 12. 2006 dovoljenje za opravljanje storitev z vrednostnimi papirji

Zap. št.	Banka/borznoposredniška družba	Dovoljenje	Član Ljubljanske borze
1.	ABANKA VIPA, d. d.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11	✓
2.	ARGONOS borzno posredniška hiša, d. o. o.	1, 2, 6, 7, 9, 10, 11	✓
3.	BANK AUSTRIA CREDITANSTALT, d. d.	1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 11	✓
4.	BANKA CELJE, d. d.	10, 11	/
5.	BANKA DOMŽALE, d. d.	10	/
6.	BANKA KOPER, d. d.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11	✓
7.	BANKA ZASAVJE, d. d.	10	/
8.	CERTIUS BPH, d. o. o.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11	✓
9.	DEŽELNA BANKA SLOVENIJE, d. d.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11	✓
10.	FACTOR banka, d. d.	1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 11	✓
11.	GBD Gorenjska borzno posredniška družba, d. d.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11	✓
12.	GORENJSKA BANKA, d. d.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11	✓
13.	HYPO ALPE ADRIA BANK, d. d.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11	✓
14.	ILIRIKA BPH, d. d.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11	✓
15.	KD BPD, d. d.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11	✓
16.	NLB KOROŠKA BANKA, d. d.	10	/
17.	MEDVEŠEK PUŠNIK BPH, d. d.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11	✓
18.	MOJA DELNICA BPH, d. d.	1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10	✓
19.	NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR, d. d.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11	✓
20.	NOVA LJUBLJANSKA BANKA, d. d.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11	✓
21.	PERSPEKTIVA BPD, d. d.	1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 11	✓
22.	POŠTNA BANKA SLOVENIJE, d. d.	11	/
23.	POTEZA, d. d.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11	✓
24.	PRIMORSKI FINANČNI CENTER INTERFIN, d. o. o.	1, 2, 6, 7, 9, 10, 11	✓
25.	PROBANKA, d. d.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11	✓
26.	PUBLIKUM borzno posredovanje, d. d.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11	✓
27.	RAIFFEISEN KREKOVA BANKA, d. d.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11	✓
28.	SKB banka, d. d.	1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11	✓
29.	VERITAS B.H., d. o. o.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11	✓
30.	VOLKSBANK - LJUDSKA BANKA, d. d.	10, 11	/

Legenda:

1. Borzno posredovanje;
2. Gospodarjenje z vrednostnimi papirji;
3. Izvedba prvih prodaj brez obveznosti odkupa;
4. Izvedba prvih prodaj z obveznostjo odkupa;
5. Storitve v zvezi z uvedbo vrednostnih papirjev v javno trgovanje;
6. Investicijsko svetovanje;
7. Vodenje računov nematerializiranih vrednostnih papirjev;
8. Hramba vrednostnih papirjev;
9. Storitve v zvezi s prevzemi;
10. Posredovanje naročil;
11. Trgovanje za svoj račun.

Agencija je od tujih nadzornih institucij v letu 2006 prejela 105 notifikacij borznoposredniških družb iz držav članic Evropske unije, ki bi želele, na podlagi 18.2. člena Direktive o finančnih instrumentih (ISD 93/22/EC), neposredno opravljati storitve z vrednostnimi papirji v Republiki Sloveniji. V obdobju od polnopravne vključitve Republike Slovenije v Evropsko unijo do konca leta 2006 je Agencija prejela 296

notifikacij borznoposredniških družb držav članic za neposredno opravljanje storitev z vrednostnimi papirji v Republiki Sloveniji. V skladu z določbami direktive Investment Services Directive (ISD) oziroma Markets in Financial Instruments Directive (MiFID) na zahtevo slovenske borznoposredniške družbe, ki bi v tujini želela opravljati storitve z vrednostnimi papirji bodisi neposredno bodisi preko podružnice, tudi Agencija o tem obvesti pristojni nadzorni organ države članice. Do konca leta 2006 je Agencija, na podlagi zahteve domače borznoposredniške družbe, posredovala 25 obvestil tujim nadzornim organom.

Na področju sekundarnega trga vrednostnih papirjev je Agencija v letu 2006 prejela še 5 vlog za izdajo dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža v borznoposredniški družbi. Ena vloga je bila posredovana s strani domače fizične osebe, ena s strani tuje pravne osebe ter tri s strani domače pravne osebe. V primeru vloge fizične osebe se je Agencija pred izdajo soglasja morala v skladu z zakonom posvetovati še z drugimi nadzornimi organi v Republiki Sloveniji (Agencija za zavarovalni nadzor, Banka Slovenije, Urad RS za preprečevanje pranja denarja), v primeru vloge tuje pravne osebe pa z nadzornim organom države, kjer je imel vlagatelj zahteve sedež. Agencija je izdala eno dovoljenje za pridobitev kvalificiranega deleža v borznoposredniški družbi, eno vlogo je zavrgla, tri vloge pa so bile konec leta 2006 še v postopku obravnave in dopolnitve.

1.2 IZDAJA DOVOLJENJ ZA JAVNO PONUDBO VREDNOSTNIH PAPIRJEV

Agencija je v letu 2006 izdala 4 odločbe o potrditvi prospekta za javno ponudbo, 15 odločb o potrditvi prospekta za organizirano trgovanje in dovoljenj za organizirano trgovanje ter 1 odločbo o potrditvi poenostavljenega prospekta.

Tabela 2: Izdana dovoljenja za organizirano trgovanje in odločbe o potrditvi prospekta za organizirano trgovanje

Zap. št.	Izdajatelj VP	Nominalna vrednost emisije	Vrsta VP/nominalna vrednost
1.	DRUŽBA ZA AVTOCESTE V REPUBLIKI SLOVENIJI, d. d., Celje	10.200.000.000 SIT	obveznice na ime 102.000 obveznic po 100.000 SIT
2.	NFD HOLDING, d. d., Ljubljana	1.300.000.000 SIT	navadne delnice na ime 1.300.000 delnic po 1.000 SIT
3.	FACTOR BANKA, d. d., Ljubljana	2.500.000.000 SIT	obveznice na ime 2.500.000 obveznic po 1.000 SIT
4.	POM-INVEST, družba za investiranje, d. d., Maribor	500.000.000 SIT	navadne delnice na ime 500.000 delnic po 1.000 SIT
5.	KD HOLDING, finančna družba, d. d., Ljubljana	40.000.000 EUR → 9.584.052.000 SIT	obveznice na ime 400.000 obveznic po 100 EUR
6.	KS2 NALOŽBE, upravljanje naložb, d. d., Ljubljana	151.190.000 SIT	navadne delnice na ime 151.160 delnic po 1.000 SIT
7.	POSLOVNI SISTEM MERCATOR, d. d., Ljubljana	3.823.400.000 SIT	navadne delnice na ime 382.340 delnic po 10.000 SIT
8.	FACTOR BANKA, d. d., Ljubljana	1.757.900.000 SIT	obveznice na ime 1.757.900 obveznic po 1.000 SIT
9.	ABANKA VIPA, d. d., Ljubljana	5.000.000.000 SIT	obveznice na ime 500.000 obveznic po 10.000 SIT
10.	ABANKA VIPA, d. d., Ljubljana	5.000.000.000 SIT	obveznice na ime 500.000 obveznic po 10.000 SIT
11.	NOVA LJUBLJANSKA BANKA, d. d., Ljubljana	5.710.000.000 SIT	obveznice 57.100 obveznic po 100.000 SIT

Zap. št.	Izdajatelj VP	Nominalna vrednost emisije	Vrsta VP/nominalna vrednost
12.	TELEKOM, d. d., Ljubljana	65.354.780.000 SIT	navadne delnice na ime 6.535.478 delnic po 10.000 SIT
13.	NOVA LJUBLJANSKA BANKA, d. d., Ljubljana	6.950.000.000 SIT	obveznice 69.500 obveznic po 100.000 SIT
14.	POSLOVNI SISTEM MERCATOR, d. d., Ljubljana	1.745.170.000 SIT	navadne delnice na ime 174.517 delnic po 10.000 SIT
15.	NOVA LJUBLJANSKA BANKA, d. d., Ljubljana	7.163.798.160 SIT oz. 29.894.000 EUR	obveznice 298.840 obveznic po 23.694 SIT 298.840 obveznic po 100 EUR

Opomba: vrednostni papirji, nominirani v tuji valuti, so preračunani v SIT po srednjem tečaju BS na dan izdaje dovoljenja za organizirano trgovanje.

Tabela 3: Izdane odločbe o potrditvi prospekta za javno ponudbo

Zap. št.	Izdajatelj VP	Nominalna vrednost emisije	Vrsta VP/nominalna vrednost
1.	ADRIATIC SLOVENICA, Zavarovalna družba, d. d., Koper	3.004.700.000 SIT	navadne delnice na ime 3.004.700 delnic po 1.000 SIT
2.	ISKRAEMECO, merjenje in upravljanje energije, d. d., Kranj	1.530.000.000 SIT	navadne delnice na ime 153.000 delnic po 10.000 SIT
3.	SIP Strojna industrija, d. d., Šempeter	137.865.000 SIT	navadne delnice na ime 137.865 delnic po 1.000 SIT
4.	ZAVAROVALNICA TILIA, d. d., Novo mesto	115.000.000 SIT	navadne delnice na ime 11.500 delnic po 10.000 SIT

Tabela 4: Izdane odločbe o potrditvi poenostavljenega prospekta za sprejem na organiziran trg

Zap. št.	Izdajatelj VP	Nominalna vrednost emisije	Vrsta VP/nominalna vrednost
1.	MODRA LINIJA HOLDING, d. d., Koper	309.420.000 SIT	navadne delnice na ime 309.420 delnic po 1.000 SIT

1.3 IZDAJA SOGLASIJ ZA PRVO PRODAJO BREZ JAVNE PONUDBE

Do 1. 4. 2006, ko je začel veljati ZTVP – 1B, ki ne predvideva več izdaje dovoljenja Agencije, da se prva prodaja vrednostnih papirjev opravi brez javne ponudbe, in sicer v primeru, da je ta namenjena (več kot petdesetim) vnaprej znanim in dobro poučenim investitorjem, Agencija ni prejela nobene tovrstne zahteve.

V letu 2006 je Agencija prejela obvestila o 54 nejavnih ponudbah vrednostnih papirjev, za katere ni treba opraviti postopka javne ponudbe in za to pridobiti ustreznega dovoljenja Agencije oziroma potrditve prospekta.

1.4 IZDAJA DOVOLJENJ ZA OBVEZNO JAVNO PONUDBO ZA ODKUP IN ZBIRANJE POOBLASTIL PO ZAKONU O PREVZEMIH

1.4.1 Izdaja dovoljenj za ponudbo za odkup oziroma prevzemno ponudbo

V letu 2006 je Agencija izdala 23 dovoljenj za ponudbo za odkup po ZPre oziroma od 11. 8. 2006 za prevzemno ponudbo po ZPre – 1.

Tabela 5: Izdana dovoljenja za ponudbo za odkup (prevzemno ponudbo)

Zap. št.	Prevzemnik	Ciljna družba	Vrednostni papirji, na katere se je nanašala ponudba
1.	ZLATA MONETA II, finančna družba, d. d., Maribor; MEDALJON, upravljanje drugih družb d. d., Maribor; PROBANKA, d. d., Maribor; HOLDING TRIMO INVESTMENT, d. d., Trebnje; PROBANKA LEASING LJUBLJANA, družba za zakup opreme, d. o. o., Ljubljana	TRIMO, inženiring in proizvodnja montažnih objektov, d. d., Trebnje	navadne imenske delnice 629.059 delnic po 1.000 SIT
2.	KOLEKTOR GROUP, vodenje in upravljanje družb, d. o. o., Idrija	LIV POSTOJNA, hidravlika stroji, plastika, d. d., Postojna	navadne imenske delnice 161.600 delnic po 7.000 SIT
3.	VIPA, družba za finančno poslovanje in razvoj, d. d., Nova Gorica	VIPA HOLDING, d. d., Nova Gorica	navadne imenske delnice 5.621.503 delnic po 1.000 SIT
4.	ISTRABENZ, holdinška družba, d. d., Koper	DROGA KOLINSKA, Živilska industrija, d. d., Ljubljana	navadne imenske delnice 6.381.634 delnic po 1.000 SIT
5.	PRIMOŽ TRUBAR, založništvo, d. d., Kranj	GORENJSKI TISK, grafična dejavnost, d. d., Kranj	navadne imenske delnice 802.803 delnic po 1.000 SIT
6.	PRIMORJE HOLDING, d. d., Ajdovščina; VIPA HOLDING, d. d., Nova Gorica	PRIMORJE, d. d., Ajdovščina	navadne imenske delnice 446.317 delnic po 2.000 SIT
7.	ZVON DVA HOLDING, finančna družba, d. d., Maribor	MLADINSKA KNJIGA ZALOŽBA, d. d., Ljubljana	navadne imenske delnice 719.132 delnic po 1.000 SIT
8.	PROFECTUS, finančna in poslovna družba, d. o. o., Maribor	MEDALJON, upravljanje drugih družb, d. d., Maribor	navadne imenske delnice 1.421.343 delnic po 1.000 SIT
9.	INFOND HOLDING 2, finančna družba, d. d., Maribor	ALPINA, tovarna obutve, d. d., Žiri	navadne imenske delnice 90.010 delnic po 10.000 SIT
10.	KOLONEL, trgovsko podjetje, d. o. o., Ljubljana	INFOND HOLDING 1, finančna družba, d. d., Maribor	navadne imenske delnice 1.866.542 delnic po 1.000 SIT
11.	VIPA, d. d., Nova Gorica	VIPA HOLDING, d. d., Nova Gorica	navadne imenske delnice 3.846.725 delnic po 1.000 SIT
12.	METROPOLITANA, družba za storitve, d. o. o., Ljubljana	GOZDNO GOSPODARSTVO BLEDE, d. d., Bled	navadne imenske delnice 611.900 delnic po 1.000 SIT

Zap. št.	Prezemnik	Ciljna družba	Vrednostni papirji, na katere se je nanašala ponudba
13.	AHA ALUMINIJ, proizvodno podjetje, d. o. o., Ajdovščina	LESNINA EMMI, predelava aluminija in lesa, d. d., Slovenska Bistrica	navadne imenske delnice 689.490 delnic po 1.000 SIT
14.	KAPITALSKA ZADRUGA, z. b. o., Ljubljana	DEŽELNA BANKA SLOVENIJE, d. d., Ljubljana	navadne imenske delnice 1.261.637 delnic po 1.000 SIT
15.	KD HOLDING, finančna družba, d. d., Ljubljana	DEŽELNA BANKA SLOVENIJE, d. d., Ljubljana	navadne imenske delnice 1.564.986 delnic po 1.000 SIT
16.*	PEKARNA BLATNIK, Proizvodnja in trgovina, d. o. o., Videm-Dobrepolje	MLINOTEST, Živilska industrija, d. d., Ajdovščina	navadne imenske delnice 2.389.177 delnic po 1.000 SIT
17.*	ŽITO, prehrabena industrija, d. d., Ljubljana	MLINOTEST, Živilska industrija, d. d., Ajdovščina	navadne imenske delnice 2.389.177 delnic po 1.000 SIT
18.	FB INVESTICIJE, d. o. o., Ljubljana	MAKSIMA HOLDING, finančna družba, d. d., Ljubljana	navadne imenske delnice 2.854.468 delnic po 1.000 SIT
19.	VEKTOR, d. o. o., Ljubljana; PETIN, d. o. o., Ljubljana	SKUPINA VIATOR & VEKTOR, d. d., Ljubljana	navadne imenske delnice 150.980 delnic po 10.000 SIT
20.	ADRIA CAPITAL KOPER, finančni inženiring, d. d., Koper	MERCATA, finančna družba, d. d., Ljubljana	navadne imenske delnice 1.434.504 delnic po 1.000 SIT
21.	NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR, d. d., Maribor	INFOND ID 1, investicijska družba, d. d., Maribor	navadne imenske delnice 3.484.976 delnic po 1.000 SIT
22.	MONTER INVESTITOR, poslovna družba, d. o. o., Šentjanž pri Dravogradu	ŽELEZARNA RAVNE – MONTER DRAVOGRAD, d. d., Šentjanž pri Dravogradu	navadne imenske delnice 275.693 delnic po 1.000 SIT
23.	TRDNJAVA I HOLDING, d. d., Celje	TRDNJAVA HOLDING, d. d., Celje	navadne imenske delnice 1.957.796 delnic po 1.000 SIT

V letu 2006 je bila ponudba za odkup v dveh primerih neuspešna*, Agencija pa ni v nobenem primeru zavrnila zahteve za izdajo dovoljenja za ponudbo za odkup.

1.4.2 Izdaja potrdil o prejeti napovedi zbiranja pooblastil

Agencija je v letu 2006 izdala 101 potrdilo o prejeti napovedi zbiranja pooblastil za glasovanje na skupščini delniške družbe.

Novi ZPre – 1, ki je začel veljati 11. 8. 2006, na novo ureja tudi področje organiziranega zbiranja pooblastil. ZPre – 1 se uporablja za tiste delniške družbe, s katerih delnicami z glasovalno pravico se trguje na organiziranem trgu, ter tiste delniške družbe, s katerih delnicami se na organiziranem trgu ne trguje, če ima družba na zadnji dan leta pred letom, ki je pomembno za presojo uporabe tega zakona, najmanj 250 delničarjev in najmanj 1 milijardo tolarjev osnovnega kapitala. Tem družbam Agencija izda potrdilo o prejetem zbiranju pooblastil za glasovanje na skupščini. ZPre – 1 je izdajo potrdil o prejeti najavi zbiranja pooblastil zožil zgolj na citirane družbe. V teh primerih Agencija osebam, ki najavijo takšno organizirano zbiranje pooblastil, izda ustrezno potrdilo, medtem ko v primeru preostalih delniških družb takšnega potrdila več ne izda, saj je institut organiziranega zbiranja pooblastil urejen v zakonu, ki ureja gospodarske družbe. Agencija je tako pozvala 35 družb, da sporočijo, če družba, za katero je sklicana skupščina delničarjev in na kateri osebe nameravajo organizirano zbirati pooblastila za glasovanje, izpolnjuje predpisana kriterija (na dan 31. 12. 2005 osnovni kapital večji kot 1 milijardo tolarjev in število delničarjev večje kot 250).

1.4.3 Izpodbojna tožba ter ugotovitveni, prepovedni in odškodninski zahtevek

ZPre – 1 je v 64. členu Agenciji določil novo obveznost odločanja (po uradni dolžnosti ali na zahtevo) o tem, ali je prevzemnik dosegel prevzemni prag, oziroma o tem, da se prevzemniku prepove uresničevati glasovalne pravice v ciljni družbi in prepove ciljni družbi uresničitev teh pravic. Agencija je v letu 2006 na podlagi 64. člena ZPre – 1 obravnavala tri zadeve, pri čemer ni izdala nobene odločbe, s katero bi prepovedala uresničevati glasovalne pravice.

S tem v zvezi je treba poudariti, da se je v letu 2006 uporabljala še prehodna določba 76. člena ZPre – 1, v skladu s katero morajo tiste osebe, ki delujejo usklajeno v smislu 8. člena ZPre – 1 (razen oseb iz prvega odstavka 75. člena ZPre – 1) in so na dan uveljavitve ZPre – 1 (11. 8. 2006) skupaj dosegle ali presegle prevzemni prag ter obenem niso dosegle ali presegle končnega prevzemnega praga (75 % delež delnic ciljne družbe), medsebojne deleže glasovalnih pravic uskladiti z določbami ZPre – 1 šele v 12 mesecih od njegove uveljavitve (to je do 11. 8. 2007), sicer zanje nastopi obveznost dati prevzemno ponudbo v skladu z ZPre – 1. Zaradi navedene prehodne določbe določeno število oseb, ki so sicer delovale usklajeno v smislu določb 8. člena ZPre – 1, kljub temu (v prehodnem obdobju) niso bile zavezane podati prevzemne ponudbe za nakup vrednostnih papirjev ciljne družbe, zato posledično v teh primerih tudi ni obstajala pravna podlaga za ukrepanje Agencije po 64. členu ZPre – 1.

Prav tako je treba poudariti, da je (oziroma bo) v praksi pri odločanju Agencije po tretjem odstavku 64. člena ZPre – 1 poglobljena težava ugotavljanje oziroma dokazovanje, ali določene osebe, ki vsaka zase praviloma nikoli ne dosega prevzemnega praga ter praviloma tudi niso kapitalsko ali upravljavsko povezane, takšen prevzemni prag vendarle dosegajo skupaj, in sicer na podlagi določb o usklajenem delovanju iz 8. člena ZPre – 1. Priprava podlag in ugotavljanje posameznih elementov morebitnih povezav takšnih oseb, ki bi lahko kazale na sume njihovega usklajenega delovanja, pa terja obširno in poglobljeno delo strokovnih služb Agencije.

1.5 IZDAJA DOVOLJENJ BORZNIM POSREDNIKOM IN ČLANOM UPRAV

V letu 2006 je bil izveden en preizkus strokovnih znanj za opravljanje poslov borznega posrednika, ki se ga je udeležilo 29 kandidatov.

Agencija je na podlagi zahtev vlagateljev izdala 39 dovoljenj za opravljanje poslov borznega posrednika.

Agencija je izdala 4 dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave borznoposredniške družbe, 3 zahteve za izdajo tovrstnega dovoljenja je zavrnila, 2 tovrstna postopka pa zaradi umika zahteve s strani vlagatelja ustavila.

Nadalje je Agencija prejela 5 zahtev za opravljanje funkcije člana uprave družbe za upravljanje, od tega je izdala 4 dovoljenja, 1 zahteva pa je bila umaknjena.

Agencija v letu 2006 ni prejela zahtev za izdajo dovoljenj za opravljanje funkcije člana uprave borze ali klirinško-depotne družbe.

Tudi v letu 2006 je bila posebna pozornost namenjena potencialnim kandidatom, zlasti glede ažurnega podajanja splošnih informacij v zvezi s pridobivanjem dovoljenj fizičnih oseb.

1.6 SOGLASJA K AKTOM LJUBLJANSKE BORZE

Na podlagi določb ZTVP – 1 začnejo statut in splošni akti borze, s katerimi borza ureja zadeve, določene v tem zakonu, in spremembe teh aktov veljati, ko borza pridobi soglasje Agencije k tem splošnim aktom oziroma njihovim spremembam.

Agencija je v letu 2006 izdala eno soglasje k spremembam Statuta Ljubljanske borze, s katerimi je borza uredila zmanjšanje osnovnega kapitala družbe zaradi umika lastnih delnic na podlagi pooblastila skupščine delničarjev.

1.7 SOGLASJA K AKTOM KDD

Na podlagi določb ZTVP – 1 začnejo veljati statut in pravila poslovanja klirinško-depotne družbe ter njune spremembe, ko klirinško-depotna družba pridobi soglasje Agencije k tem aktom oziroma njihovim spremembam.

Agencija v letu 2006 ni izdala nobenega soglasja k Statutu ali Pravilom poslovanja KDD.

2. VODENJE REGISTROV IN DRUGIH JAVNIH PODATKOV TER OBVEZNE OBJAVE JAVNIH DRUŽB

2.1 JAVNI REGISTRI

Agencija vodi register izdanih dovoljenj za prvo javno prodajo oziroma organizirano trgovanje, v katerega se vpisujejo podatki o izdajatelju in vrednostnem papirju. Sklep o natančnejši vsebini registra izdanih dovoljenj za prvo javno prodajo oziroma organizirano trgovanje in način javnega dostopa do podatkov (Uradni list RS, št. 6/00) podrobneje določa vsebino registra dovoljenj in način dostopa do podatkov v njem.

V letu 2000 je Agencija uskladila registre v elektronski obliki z ZTVP – 1 oziroma s predpisi, izdanimi na podlagi omenjenega zakona. Registri, ki jih je Agencija vodila pred tem, so bili vključeni v nove registre.

Izpise iz registrov Agencija izda vsakomur, in sicer na pisno zahtevo in proti plačilu stroškov, določenih s tarifo Agencije.

2.1.1 Register izdanih dovoljenj za javno ponudbo oziroma organizirano trgovanje

Register izdanih dovoljenj za javno ponudbo oziroma organizirano trgovanje vključuje firmo in sedež izdajatelja, nominalno vrednost celotne izdaje, vrsto vrednostnega papirja, število izdanih vrednostnih papirjev, vrsto dovoljenja, datum izdaje dovoljenja in v primeru izdaje dovoljenja za prvo javno prodajo obveznic datum izdaje odločbe o uspešnosti oziroma neuspešnosti.

Register izdanih dovoljenj za javno ponudbo oziroma organizirano trgovanje je vključen v spletno stran Agencije na internetnem naslovu <http://www.a-tvp.si>, podatki iz omenjenega registra pa se tekoče ažurirajo ob vsakokratni spremembi.

2.1.2 Register prospektov za javno ponudbo oziroma organizirano trgovanje

Register prospektov za javno ponudbo oziroma organizirano trgovanje vključuje seznam izdanih dovoljenj Agencije ter od uveljavitve novele ZTVP – 1B (od 1. 4. 2006) tudi prospekte, za katere je Agencija izdala ustrezna dovoljenja.

2.1.3 Register revidiranih letnih poročil in njihovih povzetkov, polletnih poročil in njihovih povzetkov ter poročil o poslovnih dogodkih

Navedeni register vključuje seznam revidiranih letnih poročil izdajateljev in njihovih povzetkov, polletnih poročil izdajateljev in njihovih povzetkov ter poročil o pomembnih poslovnih dogodkih.

2.2 OBJAVE PODATKOV O POSLOVANJU JAVNIH DRUŽB

Konec leta 2006 je imelo status javne družbe 119 družb izdajateljic vrednostnih papirjev, ki so dolžne poročati Agenciji o svojem finančnem in pravnem položaju ter o poslovanju s predložitvijo in objavo revidiranega letnega poročila in rednim obveščanjem o vseh poslovnih dogodkih, ki bi lahko pomembneje vplivali na ceno vrednostnih papirjev, katerih izdajateljice so. Javna družba, katere delnice so bile sprejete v kotacijo na borzi, pa mora predložiti in objaviti tudi polletno poročilo.

2.2.1 Letna in polletna poročila javnih družb

V letu 2006 je Agencija prejela 133 revidiranih letnih poročil in 132 povzetkov revidiranih letnih poročil javnih družb za obdobje od 1. 1. 2005 do 31. 12. 2005.

Agencija je v letu 2006 prejela tudi 26 polletnih poročil in povzetkov polletnih poročil javnih družb za obdobje od 1. 1. 2006 do 30. 6. 2006. Vseh 26 javnih družb, katerih delnice so uvrščene v kotacijo na Ljubljanski borzi, je polletne poslovne rezultate tudi objavilo.

2.2.2 Obvestila o pomembnih poslovnih dogodkih

V letu 2006 so javne družbe obvestile Agencijo oziroma objavile 1.873 obvestil o pomembnih poslovnih dogodkih, ki bi lahko pomembneje vplivali na ceno vrednostnega papirja (sklic skupščine delničarjev, skupščina delničarjev, izdelava nerevidiranih računovodskih izkazov, bistvene spremembe v strukturi virov sredstev izdajatelja, izdaja

novih serijskih vrednostnih papirjev, pomembne spremembe v lastniški sestavi, upravi oziroma poslovodstvu in nadzornem svetu, pomembne sklenjene pogodbe, pomembni sodni in upravni postopki idr.).

2.2.3 Obvestila o kvalificiranih deležih

Agencija je v letu 2006 prejela 260 obvestil o doseganju, preseganju in prenehanju preseganja 5-, 10-, 15-, 20-, 25-odstotnega, 1/3, 50- in 75-odstotnega deleža glasovalnih pravic in obvestil o vsaki pridobitvi ali odsvojitvi deleža glasovalnih pravic članov organa vodenja ali nadzora družbe.

2.2.4 Obvestila o kvalificiranem deležu na dan 11. 8. 2006

Osebe, ki so na dan uveljavitve ZPre – 1 dosegale ali presegale petodstotni delež glasovalnih pravic, so morale najkasneje do 11. 9. 2006 Agenciji in izdajatelju predložiti obvestilo o kvalificiranem deležu, obvestilo pa se je moralo nanašati na delež glasovalnih pravic na dan 11. 8. 2006.

Agencija je v predpisanem roku prejela 720 obvestil, po poteku predpisanega roka 15 obvestil, 60 obvestil imetnikov kvalificiranih deležev pa Agencija ni prejela. V primeru, ko imetniki obvestila niso poslali v roku, ali pa ga sploh niso poslali, je Agencija postopala v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

2.2.5 Letni dokumenti

Agencija je prejela 107 letnih dokumentov, ki jih morajo izdajatelji, katerih vrednostni papirji so uvrščeni v trgovanje na organiziranem trgu, izdelati vsaj enkrat na leto (novi 22.d člen ZTVP – 1). Letni dokument vsebuje ali se sklicuje na vse informacije, ki so bile v skladu s predpisi s področja vrednostnih papirjev v Republiki Sloveniji, drugih državah članicah in na ravni Evropske unije objavljene v zadnjih 12 mesecih ali razkrite javnosti v Republiki Sloveniji, drugih državah članicah Evropske unije in državah, ki niso države članice.

3. NADZOR

3.1 OPRAVLJANJE NADZORA

Agencija opravlja nadzor nad pooblaščenimi udeleženci trga vrednostnih papirjev s preverjanjem poročil in obvestil ter s pregledovanjem poslovanja. Prav tako lahko opravlja nadzor nad osebami, ki nezakonito opravljajo storitve v zvezi z vrednostnimi papirji, saj ji 210. člen ZTVP – 1 daje pooblastilo za nadzor tudi nad osebami, ki poleg drugih dejavnosti ali kot edino dejavnost opravljajo storitve v zvezi z vrednostnimi papirji, ne da bi za to pridobile ustrezno dovoljenje, oziroma ki objavljajo oglase, s katerimi oglašujejo storitve v zvezi z vrednostnimi papirji.

Agencija opravlja nadzor na podlagi svojih rednih letnih programov nadzora, ugotovitev, izhajajočih iz spremljanja in preverjanja poročil in obvestil, pritožb strank ter pobud in

predlogov drugih udeležencev oziroma institucij. Na podlagi Pravilnika o medsebojnem sodelovanju nadzornih organov (Uradni list RS, št. 55/99 in 87/00; v nadaljnjem besedilu Pravilnik o medsebojnem sodelovanju nadzornih organov), ki ga je v letu 2007 sicer nadomestil novi Pravilnik o medsebojnem sodelovanju nadzornih organov (Uradni list RS, št. 43/07), lahko opravlja tudi skupne nadzore z Banko Slovenije in Agencijo za zavarovalni nadzor.

Z novelo ZTVP – 1B je bila Agenciji dana tudi možnost izrekanja manj strogih ukrepov. Če Agencija namreč pri opravljanju nadzora ugotovi kršitve zakonov in na njihovi podlagi izdanih predpisov, za katerih nadzor je pristojna, pa te kršitve ne zahtevajo izreka strožjega ukrepa, lahko Agencija subjekt nadzora na ugotovljene kršitve le pisno opozori, pri čemer Agencija pri presoji, ali gre za kršitev, za katero bi bilo smiselno izreči le opozorilo, upošteva zlasti okoliščine, v katerih je bila kršitev storjena, in stopnjo ogrožanja varstva vlagateljev, drugih udeležencev trga vrednostnih papirjev ali drugih kategorij, varovanih z zakoni in predpisi, za katerih nadzor je pristojna.

V letu 2006 je bilo začeti 80 postopkov nadzora, in sicer je bil v 27 primerih uveden nadzor nad poročanjem subjektov nadzora, v 46 primerih na podlagi pregleda poslovanja subjektov nadzora in v 7 tovrstnih primerih nadzora na podlagi pritožb strank.

Tabela 6: Začeti postopki nadzora v letu 2006

Subjekt nadzora	Vrsta nadzora			Skupaj
	poročanje	pregled poslovanja	pregled poslovanja zaradi pritožbe stranke	
borzoposredniške družbe	6 + 2*	9 + 2*	4	19 + 4*
banke za posle z VP	3 + 2*	9 + 2*		12 + 4*
DZU, ki upravlja IS	3	10 + 1*		13 + 1*
vzajemni pokojninski skladi	1	1		2
prevzemi	2			2
javne družbe	1 + 5*	1		2 + 5*
drugi subjekti	1	3	2	6
nelicencirani subjekti	1	8	1	10
Skupaj	18 + 9*	41 + 5*	7	66 + 14*

* pregled vseh subjektov po seznamu (vse borzoposredniške družbe, banke, družbe za upravljanje, javne družbe in velike družbe).

Vir: Agencija

Pri opravljanju nadzora lahko Agencija od subjekta nadzora zahteva poročila in informacije o vseh zadevah, ki so glede na namen posameznega nadzora pomembne za presojo, ali subjekt nadzora spoštuje zakone in predpise, katerih izvajanje nadzoruje Agencije. Poročila in informacije lahko zahteva tudi od članov uprave subjekta nadzora in oseb, zaposlenih pri subjektu nadzora.

Agencija lahko pri opravljanju nadzora nad licenciranim subjektom nadzora (ki mu je izdala dovoljenje za opravljanje storitev) opravi tudi pregled poslovanja pravnih oseb, povezanih z licenciranim subjektom nadzora, če je to potrebno zaradi nadzora nad poslovanjem licenciranega subjekta nadzora.

Agencija pri izvajanju nalog sodeluje tudi z Banko Slovenije, Agencijo za zavarovalni nadzor, inšpekcijskimi organi Ministrstva za finance in organi v njegovi sestavi. Prav tako

lahko Agencija v svojih postopkih zahteva podatke, informacije in dokumentacijo tudi od drugih nosilcev javnih pooblastil.

V letu 2006 je bil opravljen en skupni pregled Agencije in Banke Slovenije, skupni pregled z Agencijo za zavarovalni nadzor pa ni bil izveden, tako zaradi različne časovne in vsebinske usmerjenosti nadzorov posameznih nadzornih institucij kot tudi dejstva, da kljub sprejetemu ZFK (Zakon o finančnih konglomeratih) še niso bili pripravljene ustrezni podzakonski akti, na podlagi katerih bi se lahko skupni nadzor nad konglomeratom tudi začel. Sicer pa je Agencija sodelovala z Banko Slovenije in Agencijo za zavarovalni nadzor pri izmenjavi podatkov in informacij tako na podlagi Pravilnika o medsebojnem sodelovanju nadzornih organov kot tudi v okviru komisije za medsebojno sodelovanje nadzornih organov. Agencija je redno obveščala Banko Slovenije in Agencijo za zavarovalni nadzor o opravljenih pregledih in o izrečenih ukrepih nadzora zoper osebe, ki jih tudi sicer nadzorujeta navedeni instituciji. Navedene nadzorne institucije so si tudi medsebojno izmenjavale stališča in mnenja o posameznih vprašanjih iz pristojnosti posameznih nadzornih organov.

3.1.1 Preverjanje poročil in obvestil

Agencija preverja poročila in obvestila, ki jih prejme od oseb, ki so ji dolžne redno poročati, tako da preveri njihovo pravočasnost in pravilnost poročanja, ugotavlja pa tudi morebitne druge nepravilnosti.

Glede na vrsto poročila se opravijo ustrezne logične kontrole bodisi "ročno" bodisi z računalniško podprtim informacijskim sistemom. Kontrole potekajo bodisi kot primerjave v času bodisi kot primerjave med posameznimi subjekti oziroma kot ugotavljanje morebitnih večjih odstopanj v vrednostih, cenah in količinah transakcij z vrednostnimi papirji.

Preverjanje poročil in obvestil poteka v dveh fazah: najprej ob prejemu in obdelavi poročila in naknadno v sistematičnih nadzorih tudi kot pomoč oziroma navzkrižni nadzor v zvezi s postopki, povezanimi z opravljanjem pregledov poslovanja.

Povezava med Agencijo in Ljubljansko borzo za vpogled v borzni trgovalni sistem (BTS) ter povezava med Agencijo in KDD za vpogled v informacijski sistem KDD (CRVP) omogočata neposreden vpogled v nekatere podatke o opravljanju poslov posameznih pooblaščenih udeležencev na trgu vrednostnih papirjev.

V letu 2006 je Agencija v skladu s podzakonskimi predpisi prejela tudi revizijska poročila o revidiranju poslovanja vzajemnih skladov, družb za upravljanje in borznoposredniških družb ter pregledala oziroma opravila analizo prejetih revizijskih poročil.

Največ izmed 27 začelih postopkov nadzora na podlagi ugotovitev iz poročanja subjektov nadzora je bilo odprtih zaradi ugotavljanja pravilnosti in pravočasnosti poročanja ter oglaševanja borznoposredniških družb (8 nadzorov) in bank, ki imajo dovoljenje za opravljanje poslov v zvezi z vrednostnimi papirji (5 nadzorov). Agencija je opravila nadzor nad vsemi 15 borznoposredniškimi družbami in 12 bankami v zvezi s predložitvijo revidiranih računovodskih izkazov in poslovnih poročil ter polletnih izkazov, pri čemer je podrobneje pregledala izpolnjevanje pravil skrbnega in varnega poslovanja ter vodenja evidenc. Opravljen je bil tudi nadzor nad pravočasnostjo in pravilnostjo poročanja glede

testiranja pri prehodu na evro vseh v času nadzora delujočih 12 borznoposredniških družb in 12 bank.

Med pogostejšimi razlogi za začetek nadzora je bilo tudi poročanje javnih delniških družb (6 nadzorov) v zvezi s predložitvijo t. i. SONI obrazca (seznam oseb, ki so jim dostopne notranje informacije) ter s predložitvijo letnih in polletnih rezultatov, kot tudi poročanje družb za upravljanje, ki upravljajo investicijske sklade (3 nadzori), predvsem glede prenosa storitev trženja vzajemnih skladov na tretjo osebo in kršitev naložbene politike.

Zaradi kršitev, ugotovljenih pri poročanju, se lahko uvede tudi podrobnejši nadzor s pregledom poslovanja subjekta nadzora.

3.1.2 Pregled poslovanja

Pri postopku pregleda poslovanja se podrobneje preverita dokumentacija in poslovanje posamezne družbe, nad katero Agencija opravlja nadzor. Pregled poteka v prostorih subjekta nadzora ali v prostorih Agencije na podlagi predložene dokumentacije, ki jo zahteva Agencija. Glede na postopek in številno dokumentacijo, ki jo je treba pregledati, so praviloma lahko postopki takega nadzora zelo dolgotrajni in zahtevni.

Poleg rednih pregledov poslovanja, načrtovanih v okviru rednih letnih programov nadzora, Agencija pregleda poslovanje tudi če:

- pri preverjanju poročil ugotovi kršitev predpisa, katerega spoštovanje nadzoruje,
- oceni, da je to potrebno na podlagi dogajanj na organiziranem trgu ali izven organiziranega trga,
- oceni, da je to potrebno glede na prejeto pritožbo stranke oziroma obvestilo o kršitvi,
- oceni, da je to potrebno glede na informacije, ki izhajajo iz javno razpoložljivih virov.

Največ izmed 46 začelih postopkov nadzora na podlagi pregleda poslovanja je bilo uvedenih pri borznoposredniških družbah (11 nadzorov) in bankah, ki imajo dovoljenje za opravljanje storitev v zvezi z vrednostnimi papirji (11 nadzorov), in sicer predvsem na podlagi pregleda sklepanja poslov na organiziranem in neorganiziranem trgu vrednostnih papirjev, systemskega pregleda poslovanja v vseh borznoposredniških družbah in v vseh sektorjih bank za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji v zvezi s sestavo revidiranega letnega poročila, povzetka revidiranega letnega poročila in njegove javne objave, polletnih poročil in nerevidiranih izkazov ter pravočasnostjo posredovanja omenjenih poročil. Prav tako je bil izveden sistematični pregled nekaterih subjektov nadzora, pri čemer je bilo podrobneje pregledano poslovanje dveh subjektov nadzora, ki sta v preteklem letu opravila največ prometa tako na organiziranem trgu kot tudi izven njega in ki sta tako z vidika tržnega tveganja predstavljala največji riziko kapitalskega trga ob predpostavki večjih nepravilnosti pri obeh subjektih. Že v prvi polovici leta 2006 je Agencija začela s sistematičnim pregledom ugotavljanja pripravljenosti borznoposredniških družb in sektorjev bank, ki opravljajo storitve z vrednostnimi papirji, družb za upravljanje, Ljubljanske borze, KDD ter nekaterih drugih subjektov kapitalskega trga na prehod v evro območje tako z vidika vsebinske kot tudi tehnične pripravljenosti.

Agencija je izvedla tudi ostale vrste pregledov, ki so bili načrtovani:

- opravljanje storitev za stranke na domačem in tujih trgih,
- oglaševanje storitev z vrednostnimi papirji,

- opravljanje nadzora tudi nad nelicenciranimi subjekti, ki opravljajo posle oziroma storitve z vrednostnimi papirji brez ustreznega dovoljenja.

V letu 2006 je bilo poleg naštetih postopkov nadzora opravljenih tudi nekaj drugih obsežnih pregledov, predvsem v zvezi s trgovanjem na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, v zvezi z objavo različnih informacij v medijih in pregledom značilne koncentracije nakupov vrednostnih papirjev zaradi predvidenih sprememb lastniške strukture Ljubljanske borze.

Agencija je v letu 2006 poleg veliko telefonskih pritožb prejela kar 72 različnih pisnih pritožb strank. Največ pritožb so podali mali vlagatelji – fizične osebe, tri pritožbe je Agenciji odstopil Tržni inšpektorat Republike Slovenije, po eno pa Urad RS za varstvo potrošnikov ter Uprava kriminalistične policije. Agencija je vsako pisno prijavo obravnavala in nanjo tudi pisno odgovorila, na podlagi navedenih prijav pa je Agencija vodila tudi 12 postopkov nadzora (bodisi kot samostojen postopek na podlagi pritožbe stranke ali pa v okviru že obstoječega pregleda poslovanja).

Tabela 7: Prejete prijave in pobude za nadzor ter zahteve za podatke

Stranke		67
od tega:	fizične osebe	51
	pravne osebe	7
	anonimne prijave	9
Uprava kriminalistične policije		1
Tržni inšpektorat Republike Slovenije		3
Urad RS za varstvo potrošnikov		1
Skupaj		72

Vir: Agencija

Z namenom čim večje obveščenosti oziroma izobraževanja investitorjev je Agencija na svoji spletni strani v letu 2006 objavila še 4 nova opozorila v zvezi z družbami, ki nepooblaščenno opravljajo posle z vrednostnimi papirji oziroma tržijo tuje sklade na območju Republike Slovenije (vseh skupaj objavljenih je 15). Prav tako je na svoji spletni strani objavljala tudi opozorila, prejeta od tujih nadzornih institucij v zvezi z družbami, ki nepooblaščenno opravljajo storitve na kapitalskih trgih v Evropski uniji in na tujih trgih. V letu 2006 je Agencija prejela kar 340 teh opozoril, na zadnji dan leta pa je bilo na spletnih straneh Agencije objavljeno 669 opozoril tujih nadzornikov.

3.1.3 Ukrepi nadzora oziroma druge dejavnosti Agencije v zvezi z nadzorom

Na podlagi odprtih postopkov nadzora v letu 2006 je Agencija v istem letu izdala 20 odredb o odpravi kršitev ter 41 opozoril na podlagi 348.a člena ZTVP – 1, in sicer iz ugotovitev pri nadzoru nad poročanjem 10 odredb in 29 opozoril ter iz pregleda poslovanja 10 odredb in 12 opozoril.

Pregled podrobnejših razlogov, zaradi katerih je bilo izdanih 10 odredb in 29 opozoril za odpravo kršitev, ki so bile ugotovljene pri nadzoru nad poročanjem, kaže, da je bila:

- v 7 primerih izdana odredba ter v 19 primerih opozorilo javni družbi, in sicer zaradi kršitev poročanja glede letnih rezultatov za leto 2005, ne-predložitve seznama oseb, ki so jim dostopne notranje informacije, ter kršitev določb prevzemne zakonodaje,

- v 2 primerih izdana odredba ter v 2 opozorilo družbi za upravljanje, ki upravlja vzajemni sklad, zaradi kršitve naložbene politike in nedovoljenega prenosa trženja vzajemnega sklada na tretjo osebo,
- v 1 primeru izdana odredba ter v 2 primerih opozorilo borznoposredniški družbi zaradi kršitve kadrovskih, tehničnih in organizacijskih pogojev ter kršitev v zvezi z oglaševanjem storitev z vrednostnimi papirji,
- v 5 primerih izdana opozorilo banki, ki ima dovoljenje za opravljanje storitev z vrednostnimi papirji, zaradi nepravočasnega poročanja v zvezi s testiranjem prehoda na evro, varnega in skrbnega poslovanja, predložitve polletnih izkazov ter kršitev v zvezi z oglaševanjem storitev,
- 1 opozorilo izdano vzajemnemu pokojninskemu skladu zaradi pomanjkljivega poročanja.

Med ukrepi, izdanimi na podlagi kršitev, ugotovljenih pri postopku pregleda poslovanja, je bilo izdanih:

- 5 odredb in 6 opozoril na podlagi pregleda poslovanja družb za upravljanje,
- 2 odredbi in 3 opozorila zaradi ugotovljenih kršitev pri poslovanju borznoposredniških družb,
- 1 odredba in 3 opozorila zaradi ugotovljenih kršitev pri poslovanju sektorjev banke za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji,
- 1 odredba vzajemnemu pokojninskemu skladu,
- 1 odredba drugemu subjektu.

Na podlagi opravljenih postopkov nadzora, ki so izhajali iz pritožb strank, Agencija ni izdala posebnega ukrepa.

Agencija je v prvem polletju leta 2006 podala tudi 1 naznanilo na okrožno državno tožilstvo, da obstaja razlog za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, in sicer sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje zlorabe notranje informacije.

Postopki o prekrških zaradi kršitev ZTVP – 1, ZISDU – 1 in ZPre oziroma ZPre – 1 so podrobneje opisani v poglavju 5.6.

3.2 NADZOR NAD JAVNO PONUDBO VREDNOSTNIH PAPIRJEV

Agencija v letu 2006 ni izvedla nobenega postopka nadzora nad javno ponudbo vrednostnih papirjev.

3.3 NADZOR NAD POSTOPKI PREVZEMA

Tovrstni nadzor Agencija opravlja s pregledovanjem javnih baz podatkov, npr. delniških knjig in poročil o pridobitvah kvalificiranih deležev. Pri tem nadzoru je treba tudi upoštevati, da je v letu 2006 začel veljati ZPre – 1 (predhodno je veljal ZPre), ki je z uveljavitvijo 11. 8. 2006 prinesel nekatere novosti tudi v zvezi s samim nadzorom.

Pri kršitvah ZPre običajno ni šlo za neposredne nakupe prevzemnika, ampak za usklajeno delovanje več oseb, zato je bilo pomembno, kako je zakon definiral 25 % delež. ZPre je vseboval definicijo v 4. členu, poleg delnic v neposredni lasti prevzemnika sta bili najpomembnejši postavki še delnice v lasti odvisnih in obvladujočih družb ter delnice, ki jih imajo v lasti tretje osebe za račun prevzemnika. Dodatno je bilo v 60. členu ZPre opredeljeno še usklajeno delovanje pri uresničevanju glasovalnih pravic, ki je prav tako sprožilo obveznost dati ponudbo za odkup. Navedena definicija je bila zelo ozka in je v praksi povzročala številne probleme, saj je bil predvsem pojem »v lasti za račun tretje osebe« bistveno ožji in težje dokazljiv kot npr. pojma »v lasti povezanih oseb« ali »usklajeno delovanje pri nakupih delnic«.

Osnovna sankcija, če je nekdo presegel prag 25 %, ne da bi dal ponudbo za odkup v skladu z ZPre, je bila izguba glasovalnih pravic iz presežnih delnic, ki so jo lahko uveljavljali preostali delničarji na skupščini družbe. Takšna kršitev je bila v skladu s 1. alinejo prvega odstavka 84. člena ZPre opredeljena tudi kot prekršek, ki se kaznuje z denarno kaznijo najmanj 500.000 tolarjev. Navedeno sta bili edini sankciji, ki ju je ZPre določal za takšne primere, Agencija torej ni imela pristojnosti, da bi osebi naložila objavo ponudbe za odkup, čeprav se je v javnosti to mnogokrat od nje napačno pričakovalo.

Novost, ki jo je prinesel ZPre – 1, je natančnejša določitev oseb, ki delujejo usklajeno, in več sankcij za primer kršitve, če prevzemnik ne da prevzemne ponudbe. Novosti ZPre – 1 glede prevzema, prevzemnega praga in sankcij za kršitve so v naslednjih členih:

- 8. člen, ki natančneje definira usklajeno delovanje, in sicer določa domnevo in neizpodbitno domnevo, da osebe delujejo usklajeno;
- 31. člen, ki kot končni rok za sprejem prevzemne in morebitnih konkurenčnih ponudb določa 60 dni od dneva, ko je bila objavljena prva prevzemna ponudba;
- 38. člen, ki določa, da prevzemnik od dneva objave prevzemne ponudbe do izteka roka za sprejem prevzemne ponudbe ne sme kupovati vrednostnih papirjev, na katere se nanaša ponudba, zunaj postopka te ponudbe;
- 63. člen, ki določa, da prevzemnik, ki je dosegel prevzemni prag, iz vseh delnic z glasovalno pravico ciljne družbe, ki se po 6. členu tega zakona upoštevajo pri ugotavljanju deleža glasovalnih pravic, ne more uresničevati teh pravic, dokler ne da prevzemne ponudbe v skladu s tem zakonom ali ne odtuji vrednostnih papirjev in delniških nakupnih opcij, ki niso vsebovane v vrednostnih papirjih, tako da prevzemnega praga ne dosega več. Če prevzemnik, ki je dosegel prevzemni prag, da prevzemno ponudbo, ki je neuspešna, nastopijo navedene pravne posledice z izdajo odločbe o izidu te ponudbe;
- peti odstavek 64. člena, ki določa, da ima proti prevzemniku, ki je dosegel prevzemni prag, vsak delničar odškodninski zahtevek za škodo, ki jo je utrpel, ker prevzemnik ni dal prevzemne ponudbe v skladu s tem zakonom ali je dal prevzemno ponudbo, ki je neuspešna. Za odškodninsko odgovornost prevzemnika se uporabljajo splošna pravila odškodninskega prava;
- prvi odstavek 71. člena, ki določa, da se z globo od 10.000.000 do 30.000.000 tolarjev za prekršek kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če ne da prevzemne ponudbe, pa bi jo moral (12. člen, četrti odstavek 22. člena, 75. in 76. člen ZPre – 1).

V letu 2006 je Agencija v zvezi z opravljanjem nadzora nad ZPre preučevala sume storitve prekrška iz prve alineje prvega odstavka 84. člena, tretje alineje prvega odstavka 86. člena ali sedme alineje prvega odstavka 86. člena ZPre. V prvem primeru gre za kršitev, ko

pravna oseba ali posameznik ne da ponudbe za odkup vrednostnih papirjev, čeprav je to dolžan storiti, v drugem primeru za kršitev, ko člani uprave in nadzornega sveta ponudnika ter člani uprave in nadzornega sveta družbe izdajateljice vrednostnih papirjev, na katere se nanaša ponudba za odkup, najpozneje pet dni pred začetkom roka za sprejem ponudbe za odkup ne sporočijo Agenciji podatkov o poslih z vrednostnimi papirji, na katere se nanaša ponudba za odkup, v tretjem primeru pa gre za kršitev, ko pravna oseba ali posameznik Agencije ne obvesti o pridobitvi kvalificiranega deleža.

V letu 2006 je Agencija v zvezi z opravljanjem nadzora nad ZPre – 1 preučevala sume storitve prekrška iz 77. člena ZPre – 1, pri katerem gre za kršitev v primeru, da oseba v 30 dneh po uveljavitvi ZPre – 1 ni obvestila Agencije o kvalificiranem deležu iz prvega odstavka 77. člena ZPre – 1.

3.4 NADZOR NAD POROČANJEM JAVNIH DRUŽB

Agencija je na podlagi ZTVP – 1 leta 2006 opravila pet skupinskih nadzorov nad poročanjem javnih družb:

1. Javne družbe morajo na podlagi 66. člena ZTVP – 1 in 6. člena Sklepa o podrobnejši vsebini in načinu objave sporočil javnih družb (Uradni list RS, št. 6/00, 76/01, 117/02, 13/05 in 18/05 – popr.; v nadaljnjem besedilu Sklep o podrobnejši vsebini in načinu objave sporočil javnih družb) poročati o nerevidiranih nekonsolidiranih in konsolidiranih računovodskih izkazih institucijam, ki so pooblaščen za njihovo zbiranje in obdelavo, omenjene informacije pa javne družbe objavljajo po postopku, ki je predpisan za poročanje o pomembnih poslovnih dogodkih.

Na dan 31. 3. 2006 je imelo status javne družbe 136 družb. Pri nadzoru Agencija ni ugotovila nobene kršitve.

2. Na podlagi 65. člena ZTVP – 1 morajo javne družbe, katerih delnice so sprejete v kotacijo na borzi, poročati Agenciji in javno objaviti poročilo o polletnih poslovnih rezultatih.

Med 26 javnimi družbami, ki so imele na dan 1. 9. 2006 delnice uvrščene v kotacijo na borzi, torej so morale najpozneje do tega dne razkriti polletne poslovne rezultate za obdobje od 1. 1. 2006 do 30. 6. 2006, Agencija ni ugotovila kršitev.

3. Določbe 63. in 64. člena ZTVP – 1 ter 3. člena Sklepa o podrobnejši vsebini in načinu objave sporočil javnih družb nalagajo javnim družbam, da morajo Agenciji predložiti revidirano letno poročilo skupaj s povzetkom revidiranega letnega poročila ter povzetek revidiranega letnega poročila tudi objaviti.

Na dan 30. 6. 2006 je imelo status javne družbe 131 družb. Kršitve poročanja o rezultatih poslovanja za leto 2005 so bile ugotovljene pri 24 javnih družbah. Pri petih javnih družbah so bile kršitve takšne narave, da jim je Agencija z odredbo naložila odpravo kršitev poročanja. Zoper 2 odredbi o odpravi kršitev poročanja sta dva subjekta nadzora na Agencijo vložila ugovor, pri čemer je bilo enemu ugovoru ugodeno in odredba odpravljena, v drugem primeru pa je bil ugovor zavržen. Tri družbe, ki odredbam niso ugovarjale, in ena, katere ugovor je bil zavržen, so kršitev odpravile.

Agencija je v primeru ugotovljenih kršitev, za katere je ocenila, da ne zahtevajo izreka strožjega ukrepa, izdajatelje na kršitve opozorila po 348.a člen ZTVP – 1. V 19 primerih izrečenih opozoril so se morale javne družbe glede kršitev (le) izjaviti.

4. Na podlagi 66. člena ZTVP – 1 in 6. člena Sklepa o podrobnejši vsebini in načinu objave sporočil javnih družb morajo javne družbe poročati in objavljati vse pravne oziroma poslovne dogodke, ki se tičejo javne družbe ali vrednostnega papirja in ki bi lahko pomembneje vplivali na ceno vrednostnega papirja.

Agencija je v postopku rednega nadzora nad poročanjem javnih družb o pomembnih poslovnih dogodkih v letu 2006 ugotovila kršitev pri eni javni družbi, za katero je Agencija uvedla postopek o prekršku.

5. Prvi odstavek 276.a člena ZTVP – 1 določa, da so izdajatelji finančnih instrumentov oziroma fizične in pravne osebe, ki nastopajo v njihovem imenu ali za njihov račun, dolžni sestaviti in tekoče obnavljati seznam oseb (SONI), ki zanje opravljajo delovne, poklicne ali druge naloge oziroma dolžnosti na podlagi pogodbe o zaposlitvi oziroma drugega pravnega razmerja in ki so imele oziroma imajo dostop do določenih notranjih informacij, ter takšen seznam na zahtevo posredovati Agenciji.

Agencija je marca 2006 na vse javne družbe (137) naslovila zahtevek za predložitev seznama oseb, ki so jim dostopne notranje informacije. Pri dveh družbah je Agencija ugotovila kršitev in izdala odredbo o odpravi kršitev.

3.5 NADZOR POSLOVANJA BORZNOPOSREDNIŠKIH DRUŽB IN BANK

Pooblaščenim udeležencem so dolžni mesečno poročati o strukturi svojih naložb in agregatno za naložbe svojih strank ločeno za domači in tuje trge vrednostnih papirjev. Borznoposredniške družbe in banke morajo poročati tudi o poslih zunaj organiziranega trga, o plačilni nesposobnosti, o kapitalski ustreznosti, o statusnih spremembah, o spremembah osnovnega kapitala in o drugih spremembah, ki se vpisujejo v sodni register, nadalje o lastnikih borznoposredniške družbe, o njenih kapitalskih udeležbah v drugih borznoposredniških družbah, podatke o poslovalnicah, o nameravanem poslovanju v tujini in izpolnitvenih pomočnikih v tujini, o pogodbenih partnerjih, ki zanje zbirajo naročila strank, o kadrovske sestavi borznoposredniških družb ter o spremembah splošnih pogojev poslovanja. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o trgu vrednostnih papirjev iz leta 2004 (Uradni list RS, št. 86/04; v nadaljnjem besedilu ZTVP – 1A) je še nekoliko razširil obseg rednega poročanja borznoposredniških družb, in sicer na poročila o sklicu skupščine in vseh sklepih, sprejetih na skupščini, o nameravanem odprtju, preselitvi, zaprtju ali začasnem prenehanju podružnice oziroma o spremembah vrste poslov, ki jih opravlja podružnica, o vsaki načrtovani spremembi kapitala borznoposredniške družbe za 25 % oziroma več, o naložbah v druge borznoposredniške družbe oziroma pravne osebe, ki opravljajo storitve v zvezi z vrednostnimi papirji, o povezanih osebah borznoposredniške družbe, o članstvu borznih posrednikov, finančnih analitikov, članov uprave in prokuristov borznoposredniške družbe v nadzornih svetih oziroma upravnih organih drugih gospodarskih družb, o seznamu vrednostnih papirjev iz drugega odstavka 178. člena ZTVP – 1 in o vseh drugih dogodkih, ki lahko vplivajo na varno in skrbno poslovanje borznoposredniške družbe.

Borznoposredniške družbe so dolžne predložiti Agenciji tudi (revidirano) letno in polletno poročilo, in če so zavezane h konsolidaciji, tudi konsolidirane računovodske izkaze.

Nad borznoposredniškimi družbami in sektorji bank za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji je v letu 2006 potekal nadzor s podrobnejšim pregledovanjem dokumentacije tudi zaradi prijav fizičnih oseb. Nanašale so se na, po mnenju prijavitelja, sum nepoštenega preoblikovanja podjetij, ki so se lastnina v skladu z zakonom, ki ureja lastninsko preoblikovanje podjetij, na neupoštevanje pravil varnega in skrbnega poslovanja ter na neustrezno ravnanje borznoposredniške družbe. Agencija je proučila vse prejete prijave in v postopku nadzora preverila poslovanje borznoposredniške družbe.

V izdanih odredbah in opozorilih borznoposredniškim družbam in bankam za opravljanje poslov z vrednostnimi papirji je Agencija zahtevala odpravo nepravilnosti v zvezi s pravili varnega in skrbnega poslovanja, spoštovanjem roka za predložitev revidiranih in nerevidiranih izkazov ter polletnih poročil, trgovanjem na organiziranih trgih vrednostnih papirjev ter testiranjem prehoda na evro.

Agencija je pregledala tudi ravnanje borznoposredniških družb, ki za stranke opravljajo storitev gospodarjenja z vrednostnimi papirji strank.

Nadalje je pregledala oglase v tiskanih medijih in na internetu za opravljanje storitev v zvezi z vrednostnimi papirji, v katerih so storitve ponujale tudi osebe, ki za to dejavnost nimajo dovoljenja Agencije, oziroma borznoposredniške družbe vsebine oglasa niso vnaprej prijavile. Agencija je v vseh primerih ukrepala z izdajo opozorila, oglaševalci pa so svoje oglase umaknili oziroma dopolnili.

Pregledano je bilo tudi poslovanje borznoposredniške družbe, ki posreduje pri nakupih vrednostnih papirjev v tujini.

Na podlagi ZTVP – 1 Agencija izvaja nadzor tudi nad borznoposredniškimi družbami iz držav članic Evropske unije, ki so se notificirale za opravljanje storitev z vrednostnimi papirji v Republiki Sloveniji. V primeru ugotovljenih nepravilnosti lahko Agencija borznoposredniški družbi države članice za kršitve ZTVP – 1 izreka ukrepe nadzora, pri čemer pa mora tekoče obveščati tudi nadzorni organ države članice in v nekaterih primerih tudi Evropsko komisijo.

3.6 NADZOR POSLOVANJA INVESTICIJSKIH SKLADOV IN DRUŽB ZA UPRAVLJANJE

V letu 2006 je Agencija na področju investicijskih skladov in družb za upravljanje izvajala preglede skladnosti poslovanja družb za upravljanje, vzajemnih skladov, investicijskih družb ter nadzor nad drugimi osebami, povezanimi z družbo za upravljanje, predvsem na naslednjih področjih:

- izpolnjevanje tehničnih, organizacijskih in kadrovskih zahtev v družbah za upravljanje,
- preverjanje morebitnega konflikta interesov pri upravljanju premoženja investicijskih skladov,

- preverjanje izpolnjevanja predpisanih pogojev za osebe, ki na podlagi pooblastila opravljajo za družbo za upravljanje posamezne storitve za investicijske sklade, predvsem področje trženja in oglaševanja,
- uskladitev poslovanja investicijskih družb z določbami ZISDU – 1,
- izpolnjevanje omejitev pri naložbah investicijskih skladov,
- pravočasno obveščanje javnosti in Agencije o pomembnejših dogodkih, povezanih s poslovanjem investicijskih skladov,
- pravočasno in pravilno poročanje Agenciji.

Agencija je v letu 2006 opravila nadzor nad trženjem investicijskih skladov in v tej zvezi pregledala 9 vpisnih mest, kjer je možen pristop k posameznim investicijskim skladom. Kot rezultat nadzora je Agencija izdala 5 odredb o odpravi kršitev, ki so bile izdane petim družbam za upravljanje.

Agencija je tudi izdala 2 odredbi o odpravi nepravilnosti v zvezi z oglaševanjem investicijskih skladov. Agencija je družbam za upravljanje izdala tudi 30 zahtev za predložitev dokumentacije in 8 opozoril o ugotovljenih nepravilnostih v zvezi s poslovanjem investicijskih skladov oziroma družb za upravljanje.

Družbe za upravljanje so v zahtevanih rokih odpravile nepravilnosti oziroma poslale zahtevano dokumentacijo. Ugotovljene nepravilnosti in kršitve niso bile takšne narave, da bi ogrožale varnost vloženega premoženja v investicijske sklade.

Agencija je prejela, pregledala in analizirala 75 revidiranih letnih poročil, ki se nanašajo na poslovanje v letu 2005, in sicer za:

- 14 družb za upravljanje,
- 1 posebni vzajemni sklad,
- 49 vzajemnih skladov,
- 10 posebnih investicijskih družb,
- 1 investicijsko družbo.

3.7 NADZOR POSLOVANJA VZAJEMNIH POKOJNINSKIH SKLADOV

Že v letu 2004 je Agencija uvedla elektronski način poročanja upravljavcev vzajemnih pokojninskih skladov in obrazce, na katerih ti poročajo, prilagodila uvedbi skrbnika in spremembam Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 102/04 – ZZavar-UPB1, 76/05 – ZZVZZ-H in 8/06 – avt. razlaga) glede naložb vzajemnih pokojninskih skladov.

Tudi v letu 2006 je Agencija redno spremljala in nadzirala upravljanje vzajemnih pokojninskih skladov in njihovo poslovanje, in sicer na podlagi prejetih poročil teh skladov. Redno in tekoče je pregledovala poročila, ki so jih dolžni pošiljati upravljavci vzajemnih pokojninskih skladov, in sicer mesečna poročila o vrednosti enot premoženja vzajemnih pokojninskih skladov, čisti vrednosti sredstev in zajamčeni vrednosti sredstev vzajemnih pokojninskih skladov, mesečni pregled naložb vzajemnih pokojninskih skladov v kratkoročne in dolgoročne vrednostne papirje, kupone vzajemnih skladov in delnice investicijskih družb ter depozite bank in mesečna poročila o sestavi premoženja vzajemnih pokojninskih skladov.

Agencija ni ugotovila hujših kršitev poslovanja, ki bi bile v nasprotju s predpisi ali pa bi ogrožale pravice članov oziroma zajamčeno vrednost skladov. Pri preverjanju poročanja upravljavcev vzajemnih pokojninskih skladov je Agencija ugotovila predvsem pomanjkljivosti pri zagotavljanju pravočasnega in pravilnega poročanja, odstopanja sestave naložb od sestave, predpisane z zakonom oziroma pravili vzajemnega pokojninskega sklada, ter nepravilno označevanje in razvrščanje naložb.

Zaradi tega je Agencija v letu 2006 glede ugotovljenih nepravilnosti izdala upravljavcem vzajemnih pokojninskih skladov 1 odredbo o odpravi nepravilnosti, 8 zahtev za predložitev dokumentacije oziroma pojasnil in 1 opozorilo. Upravljavci so v zahtevanih rokih odpravili nepravilnosti oziroma poslali zahtevano dokumentacijo.

V letu 2006 je Agencija prejela in pregledala 7 revidiranih letnih poročil vzajemnih pokojninskih skladov za poslovno leto 2005 (petih vzajemnih pokojninskih skladov in Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije ter Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja, za katera veljajo določbe ZPIZ – 1 glede vzajemnih pokojninskih skladov).

3.8 NADZOR NAD POSLOVANJEM LJUBLJANSKE BORZE

Poslovanje Ljubljanske borze se nadzoruje s pregledovanjem poročil, ki jih je ta dolžna posredovati Agenciji, in s spremljanjem trgovanja prek borzno trgovalnega sistema BTS. S podatki Ljubljanske borze je Agenciji omogočeno dnevno spremljanje dogajanja na organiziranem trgu in v zvezi s tem tudi dejavnosti članov Ljubljanske borze. Ljubljanska borza pripravlja tudi mesečne, polletne in letne statistične podatke in poročila o organiziranem trgu. Agencijo obvešča še o sprejemanju novih članov, o prenehanju članstva, o pooblaščenih borznih posrednikih, o sprejetju in umiku vrednostnih papirjev na organiziranem trgu oziroma z njega, o vseh začelih in končanih postopkih nadzora nad trgovanjem na organiziranem trgu, o postopkih pred častnim razsodiščem ter o ukrepih, izrečenih izdajateljem in članom. Ljubljanska borza je zavezana posredovati Agenciji tudi trimesečna poročila o potekanju postopkov nadzora ter letno poročilo o nadzoru. Prav tako Ljubljanska borza Agenciji posreduje tudi svoje računovodske izkaze ter letno poslovno poročilo.

3.9 NADZOR NAD POSLOVANJEM KDD

Nadzor delovanja KDD temelji na sistemu poročanja o poslovnih zadevah KDD s pisnimi poročili, ki jih je KDD dolžna posredovati Agenciji, in s spremljanjem informacij o izdajateljih, vrednostnih papirjih, članih, preknjižbah in poravnavi po neposredni računalniški povezavi z informacijskim sistemom KDD. V letu 2005 je KDD prešla na nov informacijski sistem centralnega registra vrednostnih papirjev (CRVP), ki je del funkcionalnih opravil prenesel na svoje člane.

KDD Agenciji poroča še o novo izdanih vrednostnih papirjih in skupnem prometu s posameznimi vrednostnimi papirji ter o drugih dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za delovanje organiziranega trga vrednostnih papirjev (redno poročanje o prejetih nalogih za izdajo vrednostnih papirjev, o vrednostnih papirjih, vpisanih v centralni register, mesečno

poročanje o prenosih na podlagi drugih poslov, o stanju jamstvenega sklada in likvidnostne rezerve, polletno in letno poročanje o vpogledih v centralni register vrednostnih papirjev ter o nadzoru nad izpolnjevanjem obveznosti in opravljanjem storitev).

4. DELO AGENCIJE NA NORMATIVNEM PODROČJU

4.1 IZDAJA PODZAKONSKIH PREDPISOV

V letu 2006 je Agencija zaradi uvedbe elektronskega poročanja tudi za borzno posredniške družbe izdala 4 podzakonske predpise, s katerimi je spremenila oziroma dopolnila že izdane veljavne podzakonske predpise, in sicer :

- Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o poročanju borzno posredniških družb (Uradni list RS, št. 52/06);
- Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o načinu izračuna količnikov likvidnosti sredstev in najmanjšem obsegu likvidnosti, ki ga mora zagotavljati borzno posredniška družba (Uradni list RS, št. 52/06);
- Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o izračunu izpostavljenosti borzno posredniške družbe (Uradni list RS, št. 52/06);
- Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o kapitalski ustreznosti borzno posredniške družbe (Uradni list RS, št. 52/06).

Zaradi uveljavitve novele ZTVP – 1B dne 1. 4. 2006, s prehodno določbo 115. člena, ki je naložila Agenciji uskladitev obstoječih oziroma izdajo novih podzakonskih predpisov na podlagi novele, in sicer v šestih mesecih po njeni uveljavitvi, pa je Agencija nemudoma začela s potrebnimi pripravljalnimi aktivnostmi v zvezi s tem. Novela je v svojih določbah, upoštevajoč vsebino, ki naj bi jo podzakonski predpis podrobneje uredil, Agenciji namreč do 1. 10. 2006 naložila sprejem enajstih potencialnih podzakonskih predpisov, pri čemer je bila Agencija k izdaji predpisov, ki podrobneje urejajo objavo povzetka letnega poročila podružnic borzno posredniških družb držav članic Evropske unije, delničarje borze in dovoljenje za pridobitev kvalificiranega deleža v borzi, zavezana. Izdaja ostalih podzakonskih predpisov ni obligatorna in se bo Agencija za njihovo izdajo odločila po lastni oceni oziroma presoji, da je določene vsebinske sklope treba dodatno podrobneje urediti. V skladu z navedenim je tako Agencija do konca leta 2006 izdala tri podzakonske predpise, in sicer:

- Sklep o podrobnejši vsebini in načinu objave povzetka revidiranega letnega poročila borzno posredniške družbe ter o podrobnejši vsebini, načinu in postopkih objave povzetka revidiranega letnega poročila borzno posredniške družbe države članice in tuje borzno posredniške družbe (Uradni list RS, št. 103/06);
- Sklep o podrobnejših merilih za oceno izpolnjevanja pogojev za pridobitev kvalificiranega deleža v borzi in postopku, pogojih, dokumentaciji in načinu obveščanja v zvezi z izdajo dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža v borzi (Uradni list RS, št. 103/06);
- Sklep o natančnejši vsebini registra dobro poučenih investitorjev, o postopku vpisa in izbrisa ter o načinu dostopa do podatkov v registru (Uradni list RS, št. 103/06).

Novi ZPre – 1 ki je začel veljati 11. 8. 2006, je zaradi posodobitve oziroma spremembe nekaterih institutov prevzemnega prava predpisal Agenciji izdajo novih podzakonskih aktov, čeprav ni določil rokov za njihov sprejem. Ne glede na to pa je Agencija zaradi izvajanja zakonskih določb nemudoma pristopila k pripravi osnutkov oziroma predlogov podzakonskih predpisov in je do konca leta 2006 sprejela:

- Sklep o obveščanju o spremembah deležev (objavljen v letu 2007, Uradni list RS, št. 3/07);
- Sklep o listinah, ki se priložijo zahtevi za izdajo dovoljenja za prevzemno ponudbo, in o podrobnejši vsebini prospekta (objavljen v letu 2007, Uradni list RS, št. 3/07).

Agencija je v letu 2006 izdala tudi 8 podzakonskih predpisov na podlagi ZISDU – 1, in sicer:

- Sklep o vsebini, načinu in rokih poročanja skrbnika Agenciji za trg vrednostnih papirjev o poslih investicijskega sklada, ki jih ta sklepa s skrbnikom premoženja investicijskega sklada oziroma osebami, ki so povezane s skrbnikom (Uradni list RS, št. 17/06), s katerim je nadomestila star sklep v delu, ki obravnava vsebino poslov med skrbnikom in družbo za upravljanje, pri čemer je upoštevala določbe 137a. člena ZISDU – 1;
- Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o načinu in pogojih za trženje in oglaševanje investicijskih skladov (Uradni list RS, št. 23/06), s katerim je uredila zahtevo za uporabo domačega plačilnega agenta za tuje investicijske sklade, ki se tržijo na območju Republike Slovenije, ter uvedla vprašalnik o identifikaciji profila tveganja vlagatelja;
- Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o podrobnejši vsebini pravil za razdelitev ali zadržanje čistega dobička oziroma prihodkov vzajemnega sklada (Uradni list RS, št. 70/06), s katerim je spremenila opredelitev načina ugotavljanja višine in razdelitve čistega dobička vzajemnega sklada;
- Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o podrobnejši vsebini statuta investicijske družbe (Uradni list RS, št. 70/06), s katerim je delnice investicijske družbe prilagodila uvedbi evra;
- Sklep o letnem poročilu investicijskega sklada (Uradni list RS, št. 73/06), s katerim je nadomestila star sklep v delu, ki se nanaša na bilančne sheme, poročanje in posebnosti vrednotenja, pri čemer je upoštevala nove Slovenske računovodske standarde (2006) in v tem okviru dopolnjen standard SRS 38 – Računovodske rešitve v vzajemnih skladih;
- Sklep o podrobnejši vsebini prospekta in izvlečka prospekta vzajemnega sklada (Uradni list RS, št. 119/06), s katerim je poenostavila vsebino prospekta in izvlečka prospekta vzajemnega sklada;
- Sklep o pogojih in kriterijih, pod katerimi lahko družba za upravljanje za račun posameznih investicijskih skladov, ki jih upravlja, posoja vrednostne papirje iz premoženja investicijskega sklada nasprotni pogodbeni stranki (Uradni list RS, št. 134/06), s katerim je dovolila posojanje vrednostnih papirjev, ki jih imajo investicijski skladi v svojem portfelju;
- Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o poročanju Agenciji za trg vrednostnih papirjev o poslovanju investicijskih skladov in upravljanju finančnega premoženja dobro poučenih vlagateljev ter javni objavi podatkov in informacij o investicijskem skladu (Uradni list RS, št. 137/06), s katerim je spremenila način in vsebino javne objave poročila o gibanju vrednosti enote premoženja oziroma tržne cene delnice investicijske družbe ter način izračuna in javne objave pretekle donosnosti naložbe v investicijske kupone vzajemnega sklada.

Na podlagi Sklepa o podrobnejši obliki, najmanjšem obsegu ter vsebini revizijskega pregleda in poročila o revidiranju letnega poročila investicijskega sklada (Uradni list RS, št. 80/03) in Sklepa o podrobnejši obliki, najmanjšem obsegu ter vsebini revizijskega pregleda in poročila o revidiranju letnega poročila družbe za upravljanje (Uradni list RS, št. 80/03, 133/03 in 1/05) je Agencija tudi potrdila vzorce tabel in vprašalnikov za revidiranje družb za upravljanje, investicijskih skladov in (posebnih) investicijskih družb za poslovno leto 2006, ki jih je predložil Slovenski inštitut za revizijo.

Agencija je v letu 2006 na podlagi novele Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 69/06 – ZPIZ-1G) izdala Sklep o izjavi o naložbeni politiki ter o obvladovanju tveganj vzajemnega pokojninskega sklada (Uradni list RS, št. 137/06), ki je posegel tudi v področje poslovanja pokojninskih družb in zavarovalnic, ki izvajajo prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje. Navedeni sklep bo v poslovanje izvajalcev pokojninskih načrtov prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja vpeljal dodatne mehanizme varovanja premoženja zavarovancev, saj bodo morali izvajalci pripraviti načrte o obvladovanju posameznih tveganj in opredeliti postopke njihovih merjenj. Hkrati bodo morali izvajalci pripraviti izjavo o naložbeni politiki, kjer bodo natančno opredeljeni naložbeni cilji, tehnike in metode ocenjevanja doseženih rezultatov. Izvajalci pokojninskih načrtov prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja so dolžni uskladiti svoje poslovanje z določbami Sklepa o izjavi o naložbeni politiki ter o obvladovanju tveganj vzajemnega pokojninskega sklada do 1. 8. 2007.

V skladu z drugim odstavkom 89. člena ZNVP je Agencija poslala Vladi Republike Slovenije v soglasje tudi spremembe Tarife za nadomestila za storitve v zvezi z nematerializiranimi vrednostnimi papirji (Uradni list RS, št. 24/00 in 117/02), s katero Agencija predpiše:

- nadomestila, ki bremenijo imetnike, za odpiranje in vodenje računov vrednostnih papirjev pri članih klirinško-depotne družbe;
- nadomestila, ki bremenijo imetnike, za storitve prenosov vrednostnih papirjev med računi imetnikov;
- nadomestila, ki bremenijo izdajatelje, za izdajo in vodenje registra imetnikov vrednostnih papirjev;
- nadomestila za vpogled v delniško knjigo in register imenskih vrednostnih papirjev.

4.2 SODELOVANJE PRI PRIPRAVI NOVIH ZAKONOV

V letu 2006 je bil v proceduri predlog novele Zakona o trgu vrednostnih papirjev (ZTVP – 1B) z namenom implementacije prospektne direktive (2003/71/EC). Po usklajevanju končnega besedila, v katerem je sodelovala tudi Agencija s svojimi predlogi in pripombami, je bila novela ZTVP – 1B sprejeta v Državnem zboru Republike Slovenije in objavljena v Uradnem listu RS, številka 28/06, z veljavnostjo določb od 1. 4. 2006.

Agencija je ves čas tvorno sodelovala tudi v posebni delovni skupini, oblikovani v okviru Ministrstva za gospodarstvo, ki je pripravljala nov zakon o prevzemih (ZPre – 1), ki je začel veljati avgusta 2006.

V letu 2006 je Agencija podala pripombe in predloge še na dva prejeta delovna osnutka zakonskih besedil s temeljnega delovnega področja Agencije. Predlog povsem novega

zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih (novi ZNVP) ni bil realiziran. Spremembe in dopolnitve je doživel le »stari« ZNVP v Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih: novela ZNVP – A (Uradni list RS, št. 114/06). Posebne pozornosti in aktivnosti Agencije pa je bil deležen delovni osnutek in kasneje predlog Zakona o trgu finančnih instrumentov (ZTFI), saj gre za predlog novega systemskega zakona, ki bo urejal trg finančnih instrumentov ter s tem povezane pristojnosti in položaj Agencije. Konec leta 2006 je bil predlog ZTFI že v parlamentarni obravnavi, vendar je bil kasneje umaknjen, aprila 2007 pa ponovno predložen v obravnavo.

Agencija je s podajanjem predlogov sprememb in pripomb sodelovala tudi pri usklajevanju novega zakona na področju gospodarskih družb, še zlasti v delu potrebnih sprememb systemskega zakona v zvezi z izvedbo prehoda na evro pri kapitalških družbah. Na podlagi uspešnega usklajevanja vseh sodelujočih je bil v tem obdobju tudi že sprejet nov Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 42/06 in 60/06 – popr.; v nadaljnjem besedilu ZGD – 1), z veljavnostjo določb od 4. 5. 2006.

Delo Agencije pa je bilo v letu 2006 predvsem usmerjeno tudi na priprave na uvedbo evra na področju kapitalškega trga. Postopki tehničnih priprav na uvedbo evra v Republiki Sloveniji so potekali sicer že od vstopa v ERM 2, ker pa je bila koordinacija priprav potrebna tudi na nacionalni ravni, je koordinacijska skupina Ministrstva za finance in Banke Slovenije, ki je usklajevala aktivnosti iz skupnega programa in sta jo vodila minister za finance in guverner Banke Slovenije, oblikovala podobno usklajevalno telo tudi pri nas.

Tako je Koordinacijski odbor za tehnične priprave za uvedbo evra deloval vse od 6. 7. 2004 (v nadaljnjem besedilu € Koordinacija), svoj vrhunec pa so priprave dosegle prav v letu 2006. V € Koordinacijo so bili poleg Ministrstva za finance in Banke Slovenije, ki sta bila sopredsedujoča, vključeni še Ministrstvo za gospodarstvo, Gospodarska zbornica Slovenije, Statistični urad Slovenije, Slovenski inštitut za revizijo, Slovensko zavarovalniško združenje, Agencija za zavarovalni nadzor, Združenje bank Slovenije, Združenje potrošnikov Slovenije, na področju kapitalškega trga pa Ministrstvo za finance, Agencija, Ljubljanska borza, KDD, Združenje članov borze vrednostnih papirjev – GIZ in Združenje družb za upravljanje – GIZ.

Kot je € Koordinacija obravnavala vprašanja skupnega pomena za vse izvajalce priprav in glede njihove vsebine oblikovala stališča, ki so jih njihovi predstavniki v njej prenašali naprej svojim institucijam, ki so bile odgovorne za uresničevanje priprav na posameznem področju, pa je Agencija v okviru € Koordinacije vodila delovno skupino za kapitalški trg, kamor so bili poleg Agencije vključeni še Ljubljanska borza, KDD, Združenje družb za upravljanje – GIZ, Združenje članov borze vrednostnih papirjev – GIZ, Ministrstvo za finance, Slovenska odškodninska družba in Kapitalška družba, po potrebi tudi Slovenski inštitut za revizijo, v začetku, ob pripravi ZGD – 1, pa je bilo vključeno tudi Ministrstvo za gospodarstvo. Skupina je obravnavala izhodišča za zakonodajo v segmentu, pomembnem za področje kapitalškega trga, ki je pomenila pravni okvir za uvedbo evra v Republiki Sloveniji.

Tako je Agencija skozi delo v skupini sprejela predvsem nekatera izhodišča v zvezi z redenominacijo lastniških kot tudi dolžniških vrednostnih papirjev, ki jih vsebujeta ZGD – 1 in Zakon o uvedbi eura, ki je začel veljati 24. 11. 2006 (Uradni list RS, št. 114/06). V drugem polletju leta 2006 je bilo težišče dela Agencije usmerjeno v tehnično implementacijo uvedbe evra, saj je za udeležence trga vrednostnih papirjev, tj. Ljubljansko borzo, KDD, 12 bank, 15 borzoposredniških družb, 14 družb za upravljanje, 2 nebančna

upravljavca vzajemnih pokojninskih skladov v delu, ki zajema upravljanje vzajemnih pokojninskih skladov, uvedba evra poleg vsebinskega pomenila predvsem tehnološko zahtevno delo.

V tem okviru je Agencija zato oblikovala tudi IT podskupino, ki se je ukvarjala predvsem z zagotovitvijo tehnološke podpore uvedbe evra oziroma prilagoditvijo programske opreme zaradi uvedbe evra na področju kapitalskega trga. Šlo je za pomemben projekt prilagoditve programske opreme v razmerju do vseh udeležencev trga kapitala in predstavnikov razvijalcev programske opreme, katerega faza preizkušanja integralnega testnega okolja je trajala do meseca oktobra 2006.

Priprave na uvedbo evra na področju kapitalskega trga pa seveda niso pomenile samo tehničnih prilagoditev. Posebej so se nanjo morali pripraviti izdajatelji vrednostnih papirjev, s katerimi se trguje na Ljubljanski borzi. Zaradi zamenjave valute je bilo treba tako prilagoditi borzni trgovalni sistem (BTS), kar je pomenilo predvsem zamenjavo valute, obdelavo neizvršenih naročil, urnik trgovanja ob koncu leta 2006, prikaz tečajev in določitev koraka kotacije in decimalnih mest. V zvezi z urnikom trgovanja ob koncu leta 2006, gre za datuma 28. in 29. december, je Ljubljanska borza v začetku meseca julija sprejela sklep o zaustavitvi trgovanja zadnja dva trgovalna dneva v letu 2006, tako za trgovanje preko BTS na vseh segmentih organiziranega trga ter na segmentu TUVL, s čimer je zagotovila borznim članom in KDD učinkovit in varen prehod na evro.

Ob samem prehodu na evro je bilo delo Agencije na področju celotnega kapitalskega trga usmerjeno na sam potek prehoda glede na načrtovane aktivnosti na področju kapitalskega trga, po prehodu pa na kontrolo stanja po prehodu na evro na področju kapitalskega trga, saj je za ta segment Agencija morala poročati Banki Slovenije in Ministrstvu za finance.

5. POSTOPKI PRED SODIŠČI IN V ZVEZI S PREKRŠKI

5.1 POSTOPEK PRED USTAVNIM SODIŠČEM REPUBLIKE SLOVENIJE

V januarju 2006 je Ustavno sodišče Republike Slovenije odločilo o pobudi borznoposredniške družbe za začetek postopka za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti in predlogu za zadržanje nekaterih določb tarife Agencije o taksah in nadomestilih, ki nalagajo borznoposredniškim družbam plačilo letnega nadomestila za nadzor in pavšalnega nadomestila stroškov konkretnega postopka za nadzor z izrečenim ukrepom nadzora, ki sta po prepričanju pobudnice nesorazmerna s storitvijo Agencije. Iz odločbe izhaja, da Ustavno sodišče Republike Slovenije ni ugotovilo neskladja v ustavni pobudi izpostavljenih nekaterih določb ZTVP – 1 in tarife Agencije o taksah in nadomestilih z Ustavo Republike Slovenije.

5.2 POSTOPKI PRED VRHOVNIM SODIŠČEM REPUBLIKE SLOVENIJE

Po stanju na dan 1. 1. 2006 je bilo pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije v teku 17 postopkov sodnega varstva zoper odločbe Agencije.

V letu 2006 je Agencija prejela 8 tožb, s katerimi se izpodbijajo njene odločbe, in nanje podala tudi odgovore. Tri tožbe so bile vložene zoper odločbe Agencije, s katerimi je Agencija zavrnila ugovore tožečih strank zoper odločbo uprave borze, da se tožečim strankam izrečejo javni opomini zaradi kršitev pravil o poročanju javnih družb o pomembnih poslovnih dogodkih po pravilih borze. Dve tožbi sta bili vloženi zoper odločbi, s katerima je Agencija ugotovila, da sta javni družbi sicer odpravili ugotovljene kršitve v zvezi s poročanjem javnih družb, ker sta ravnali v skladu z odredbama Agencije, vendar se tožnici v tožbi ne strinjata s prvotnim očitkom Agencije, da so bile kršitve poročanja sploh storjene in s tem utemeljujeta svoj pravni interes za vložitev tožb. Ena tožba je bila vložena zoper odločbo Agencije, s katero je Agencija v ponovljenem postopku (ponovno) zavrnila zahtevo tožnika za izdajo dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave družbe za upravljanje, ker je Agencija ocenila, da bi bilo lahko zaradi preteklih ravnanj vlagatelja zahteve ogroženo poslovanje družbe za upravljanje oziroma investicijskih skladov, ki jih upravlja, v skladu z ZISDU – 1 in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi. Ena tožba je bila vložena proti sklepu Agencije o zavrženju zahteve tožnika za vstop v postopek ponudbe za odkup kot stranskega udeleženca. Ena tožba pa je bila vložena zaradi molka Agencije.

V istem obdobju je Agencija prejela 7 sodb, s katerimi je Vrhovno sodišče Republike Slovenije zavrnilo tožbe tožečih strank zoper Agencijo. S tem so bile potrjene odločitve Agencije o zavrnitvi zahteve za izdajo dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave borznoposredniške družbe, o dveh odvzemih dovoljenja za opravljanje poslov borznega posrednika in o pogodnem odvzemu dovoljenja za opravljanje storitev v zvezi z vrednostnimi papirji ter o ugotovljenih kršitvah določb o poročanju javnih družb in določb o kvalificiranem deležu v borznoposredniški družbi.

Poleg navedenega je Agencija prejela še tri sklepe Vrhovnega sodišča Republike Slovenije o zavrženju tožb zoper Agencijo, in sicer iz razloga, ker tožeče stranke v postopku sodnega varstva niso več izkazovale obstoja pravnega interesa, ter dva sklepa o ustavitvi postopka zaradi umika tožbe s strani borze v zvezi s sproženim postopkom sodnega varstva zaradi zavrnitve soglasja Agencije k delu tarife borze in s strani ponudnika v zvezi s sproženim postopkom sodnega varstva zaradi zavrnitve zahteve za izdajo dovoljenja za odkup po ZPre.

Na dan 31. 12. 2006 je pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije tako potekalo 13 postopkov zaradi tožb zoper odločbe oziroma sklepe Agencije.

5.3 POSTOPKI PRED UPRAVNIM SODIŠČEM REPUBLIKE SLOVENIJE IN VRHOVNIM SODIŠČEM REPUBLIKE SLOVENIJE V ZVEZI Z ZAHTEVAMI ZA DOSTOP DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA

Pred Upravnim sodiščem Republike Slovenije oziroma Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije potekajo trije upravni spori v zvezi z odločbami Agencije o zavrnitvi zahteve prosilcev za dostop do informacij javnega značaja po Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – ZDIJZ-UBP2 in 117/06 – ZDavP-2).

Agencija je v prvem primeru z odločbo, izdano v letu 2003, zavrnila zahtevo prosilca za dostop do informacij javnega značaja, vloženo v letu 2003. Zoper to odločbo Agencije je prosilec vložil pritožbo. Pooblaščenec za dostop do informacij javnega značaja je s svojo odločbo, izdano v letu 2003 ugodil pritožbi prosilca in odpravil odločbo Agencije ter

odločil, da je Agencija dolžna prosilcu posredovati zahtevane informacije. Za odpravo navedene odločbe je Agencija v letu 2003 na Upravno sodišče Republike Slovenije vložila tožbo. Navedeno sodišče je s svojo sodbo, izdano marca 2005, tožbi Agencije ugodilo ter navedeno odločbo Pooblaščenca za dostop do informacij javnega značaja odpravilo in zadevo vrnilo Pooblaščenca za dostop do informacij javnega značaja v ponoven postopek. Slednji je v ponovnem postopku junija 2005 izdal odločbo, s katero je odločil, da se izpodbijana odločba Agencije odpravi, zadeva pa se vrne Agenciji v ponoven postopek. Zoper navedeno odločbo je Agencija julija 2005 pred Upravnim sodiščem Republike Slovenije sprožila upravni spor oziroma vložila tožbo.

Agencija je v drugem primeru z odločbo, izdano v letu 2003, zavrnila zahtevo prosilca za dostop do informacij javnega značaja, vloženo v letu 2003. Zoper navedeno odločbo Agencije je prosilec vložil pritožbo. Pooblaščenec za dostop do informacij javnega značaja je z odločbo, izdano v letu 2004, ugodil pritožbi prosilca in odpravil odločbo Agencije ter ji zadevo vrnil v dopolnitev postopka in ponovno odločanje. Za odpravo navedene odločbe je Agencija v letu 2004 vložila tožbo na Upravno sodišče Republike Slovenije. Navedeno sodišče je s svojo sodbo, izdano marca 2005, tožbo Agencije zavrnilo. Agencija je maja 2005 vložila pritožbo zoper navedeno sodbo na Vrhovno sodišče Republike Slovenije.

Agencija je v tretjem primeru z odločbo, izdano v letu 2005, zavrnila zahtevo prosilca za dostop do informacij javnega značaja, vloženo v letu 2005. Zoper navedeno odločbo Agencije je prosilec vložil pritožbo. Pooblaščenec za dostop do informacij javnega značaja je z odločbo, izdano v letu 2005, ugodil pritožbi prosilca in odpravil odločbo Agencije ter odločil, da je Agencija prosilcu dolžna posredovati zahtevane dokumente, z v odločbi naštetimi deli dokumentov, ki jih je treba izbrisati. Agencija je ravnala v skladu z omenjeno odločbo, ne glede na navedeno pa je za odpravo citirane odločbe na Upravno sodišče Republike Slovenije v letu 2005 sprožila upravni spor oziroma vložila tožbo.

5.4 POSTOPKI PRED OKROŽNIM SODIŠČEM V LJUBLJANI

Agencija je prejela sodbo Okrožnega sodišča v Ljubljani z dne 10. 3. 2005, s katero je sodišče zavrnilo tožbeni zahtevk 1136 tožnikov, vlagateljev v vzajemne sklade, ki jih je upravljala ena od družb za upravljanje, zoper Agencijo kot drugotoženo stranko. Tožniki so se na sodbo pritožili, vendar pa višje sodišče o pritožbi še ni odločilo. Kljub temu, da odločitev sodišča, ki je naložilo tožnikom, da Agenciji povrnejo pravdne stroške, še ni pravnomočna, je del tožnikov v izogib nadaljnjemu teku zakonskih zamudnih obresti pripadajoči del pravdnih stroškov Agenciji v prvem polletju 2006 že poravnal ter si hkrati pridržal pravico njihove povrnitve v primeru uspeha z rednimi in izrednimi pravnimi sredstvi.

Na Okrožnem sodišču v Ljubljani poleg zgoraj navedenega poteka še en postopek v zvezi s tožbo skupine vlagateljev v vzajemne sklade ene od družb za upravljanje, v katerem še ni bilo odločeno na prvi stopnji.

V teku sta še dva postopka v zvezi z domnevnimi odtujitvami delnic v preteklih letih pri borznoposredniških družbah in v katerih je bila Agencija ena izmed toženih strank v pravnih postopkih, ki so jih sprožili oškodovanci.

V enem postopku je bila sicer tožba zoper Agencijo s strani tožnika umaknjena, vendar pa je po prejetju sodbe sodišča, v kateri je sodišče postopek zoper Agencijo ustavilo in tožniku naložilo plačilo pravnih stroškov Agenciji, tožnik zoper sodbo v stroškovnem delu vložil pritožbo, o kateri še ni bilo odločeno.

Drugi postopek je prav tako v pritožbeni fazi. Po zavrnitvi primarnega in podrejenega tožbenega zahtevka v letu 2005 je namreč tožnik na takšno odločitev sodišča vložil pritožbo. Višje sodišče v letu 2006 o pritožbi še ni odločilo.

5.5 POSTOPKI PRED OKRAJNIMI IN VIŠJIMI SODIŠČI PO STAREM ZAKONU O PREKRŠKIH

Po določbah Zakona o prekrških (Uradni list SRS, št. 25/83, 36/83 – popr., 42/85, 2/86 – popr., 47/87 in 5/90 ter Uradni list RS, št. 10/91, 13/93, 66/93, 35/97, 73/97 – odl. US, 87/97, 73/98, 31/00, 24/01 in 110/02 – ZDT-B; v nadaljnjem besedilu ZP), ki se je uporabljal do 31. 12. 2004, so o prekrških na prvi stopnji odločali sodniki za prekrške in drugi organi, ki so bili z zakonom pooblašteni za vodenje postopkov o določenih prekrških na prvi stopnji, medtem ko je v pritožbenem postopku proti odločitvam, izdanim na prvi stopnji, odločal Senat za prekrške Republike Slovenije. Agencija je bila kot organ, ki izvaja javna pooblastila in ki je pristojna za neposredno izvrševanje ali nadzor nad izvrševanjem predpisov, s katerimi so določeni prekrški, po določbah ZP predlagateljica za uvedbo postopkov o prekrških iz ZTVP – 1, ZISDU oziroma ZISDU – 1, ZPre in ZNVP. Kot predlagateljica postopka o prekršku se je Agencija zoper odločbo organa prve stopnje, izdano v tem postopku, zaradi bistvene kršitve določb postopka o prekršku, kršitve materialnih določb ZP ali predpisa, ki določa prekršek, zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja ali odločitve o kazni, o varstvenih ukrepih, o odvzemu premoženjske koristi, o stroških postopka o prekršku in o premoženjskopravnem zahtevku lahko tudi pritožila.

Dne 7. 2. 2003 je ZP nadomestil Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 3/07 – ZP-1-UPB4; v nadaljnjem besedilu ZP – 1), ki se uporablja od 1. 1. 2005. Po določbah ZP – 1 je tudi Agencija s 1. 1. 2005 postala prekrškovni organ, ki vodi postopke in odloča o določenih prekrških. V skladu z določbo 222. člena ZP – 1 se postopki o prekrških, ki do začetka uporabe tega zakona še niso bili pravnomočno končani, dokončajo in izrečene sankcije izvršijo po dotedanjih predpisih, torej po določbah ZP, pri čemer vse nerešene zadeve dotedanjih sodnikov za prekrške prevzamejo okrajna sodišča, vse nerešene zadeve Senata za prekrške Republike Slovenije pa višja sodišča (prvi in drugi odstavek 216. člena ZP – 1).

Agencija zato v nadaljevanju tega poglavja podaja podatke v zvezi s prekrški, zaradi suma storitve katerih je na pristojne organa vlagala predloge za uvedbo postopkov po ZP.

Po podatkih Agencije, s katerimi razpolaga glede na prejete odločbe v letu 2006, so v tem obdobju okrajna sodišča izdala 18 odločb o prekrških. Podatek zajema odločbe, ki jih je Agencija prejela v obravnavanem obdobju, in ni nujno enak podatku o izdanih odločbah v istem obdobju, saj je Agencija odločbe o prekrških lahko prejela tudi z nekajmesečnim, tudi do polletnim zamikom.

Navedenih 18 odločb o prekršku je bilo izdanih v postopkih, uvedenih na 17 predlogov Agencije za uvedbo postopkov o 31 prekrških. Posamezen predlog Agencije za uvedbo

postopka o prekršku je namreč lahko zajemal več prekrškov, po drugi strani pa so tudi organi prve stopnje v določenih primerih bodisi na več predlogov Agencije izdali eno odločbo, bodisi na 1 predlog Agencije izdali več odločb o prekršku (posebej odločbo zoper vsako od obdolženih oseb, torej pravno in eno ali več odgovornih oseb).

Odločbe o prekršku organov prve stopnje, ki jih je Agencija prejela v letu 2006, obsegajo:

- 23 prekrškov zaradi kršitev dolžnosti poročanja javnih družb po ZTVP – 1, od tega 14 hujših, in sicer 5 kršitev določbe o obveznosti predložitve revidiranega letnega poročila Agenciji, 7 kršitev določbe o objavi povzetka revidiranega letnega poročila in 2 kršitvi določbe o objavi notranje informacije oziroma pravnega ali poslovnega dogodka, ki se tiče javne družbe ali finančnega instrumenta in ki bi lahko pomembneje vplival na ceno finančnega instrumenta, ter 9 lažjih, in sicer 7 kršitev določbe o predložitvi besedila povzetka revidiranega letnega poročila Agenciji in 2 kršitvi določbe o predložitvi informacij Agenciji o pravnih oziroma poslovnih dogodkih oziroma drugih informacij, ki se tičejo javne družbe oziroma njenega poslovanja ali ki se nanašajo na finančni instrument, katerega izdajateljica je, oziroma drugih informacij, ki imajo značilnost notranje informacije iz 275. člena ZTVP – 1, in ki bi lahko pomembneje vplivali na ceno finančnega instrumenta;
- 4 prekrške borznoposredniških družb zaradi kršitev določb ZTVP – 1 o storitvah v zvezi z vrednostnimi papirji, od tega 2 hujši kršitvi – kršitev določb o hrambi vrednostnih papirjev, in 2 lažji kršitvi – kršitev določb o posredovanju potrdila o prejemu naročila stranki;
- 3 prekrške zaradi kršitev določb prevzemne zakonodaje oziroma ZPre, in sicer 1 kršitev obveznosti dati ponudbo za odkup po tem zakonu, 1 kršitev obveznosti objave mnenja glede ponudbe za odkup ter razlogov za takšno mnenje v desetih dneh po objavi prospekta za odkup in 1 kršitev obveznosti obvestitve o pridobitvi kvalificiranega deleža izdajatelja takšnih delnic in Agencije, najkasneje v treh delovnih dneh od dneva, ko je oseba izvedela ali bi morala izvedeti, da je imetnik kvalificiranega deleža;
- 1 prekršek zaradi kršitve določb ZISDU – 1, to je kršitve določbe o pridobitvi soglasja Agencije pred vložitvijo predloga za vpis spremembe statuta investicijske družbe v sodni register.

Odločitve okrajnih sodišč v obravnavanih odločbah o prekršku so bile naslednje:

- v zvezi s 26 prekrški so bili postopki o prekršku zaradi zastaranja ustavljeni;
- v zvezi s prekrškom po ZISDU – 1 je bil postopek o prekršku ustavljen po Zakonu o ustavitvi določenih postopkov o prekrških in odpustitvi izvršitve določenih kazni zapora (Uradni list RS, št. 35/05);
- za 2 prekrška (ena kršitev obveznosti predložitve revidiranega letnega poročila javne družbe Agenciji in ena kršitev obveznosti predložitve besedila povzetka revidiranega letnega poročila javne družbe Agenciji) pravni in eni od obdolženih odgovornih oseb sta bila izrečena opomina ter za 1 prekršek (kršitev dolžnosti objave povzetka revidiranega letnega poročila javne družbe v predpisanem roku in s predpisano vsebino) isti pravni in odgovorni osebi delno izrečen opomin, delno pa postopek ustavljen, medtem ko je bil za vse tri navedene prekrške v istem primeru postopek zoper drugo od obdolženih odgovornih oseb ustavljen;
- za prekršek po prevzemni zakonodaji v zvezi z obveznostjo objave mnenja glede ponudbe za odkup ter razlogov za takšno mnenje v desetih dneh po objavi prospekta za odkup je bila pravni osebi izrečena denarna kazen v višini 200.000 tolarjev, odgovorni osebi pa 15.000 tolarjev.

Agencija je prejete odločbe preučila in po njenem mnenju v nobenem od navedenih primerov ni bil podan kateri od izpodbojnih razlogov po ZP, zato se Agencija zoper v letu 2006 prejete odločbe o prekršku ni pritožila.

Agencija pa je v zvezi s postopki, uvedenimi na predlog Agencije po ZP, leta 2006 prejela tudi 1 odločbo drugostopenjskega organa, izdano v istem letu. Z navedeno odločbo je višje sodišče ob reševanju pritožbe Agencije razveljavilo odločbo prvostopenjskega organa, s katero so bili pravni in odgovornima osebama za prekršek v zvezi z lažjo kršitvijo dolžnosti poročanja javnih družb izrečeni opomini, in zadevo vrnilo prvostopenjskemu organu v novo odločitev.

5.6 POSTOPKI O PREKRŠKIH PRED AGENCIJO KOT PREKRŠKOVNIM ORGANOM

5.6.1 Vodenje postopkov o prekrških in odločanje

S 1. 1. 2005 je Agencija postala prekrškovni organ v zvezi s prekrški po ZTVP – 1, ZPre (kasneje ZPre – 1), ZISDU – 1 ter ZNVP. V skladu z ZP – 1 Agencija tako samostojno vodi postopke o prekršku (ugotavljanje dejstev in zbiranje dokazov, potrebnih za odločitev o prekršku, med temi tudi pridobitev izjave kršitelja, ugotavljanje višine premoženjske koristi, dosežene s prekrškom, ugotavljanje in odmera stroškov postopka itd.) in izdaja odločbe o prekršku. Pri odločanju v postopkih o prekršku Agencija ravna po določbah ZP – 1, ki urejajo hitri postopek. V primerih, v katerih hitri postopek po ZP – 1 ni dovoljen, pa lahko Agencija pri pristojnih sodiščih vložiti obdolžilne predloge.

V postopkih o prekrških, ki jih vodi Agencija, je v skladu z zakonskimi procesnimi pravili tako treba ugotoviti, ali ima očitano dejanje objektivne znake prekrška in kdo je zanj odgovoren, nato pa izreči primerno sankcijo kršitelju oziroma, namesto sankcije, izdati opozorilo. Na tem mestu Agencija izpostavlja dejstvo, da področni zakoni predpisujejo globe v takšnih višinah, ki že same po sebi poudarjajo pomen teh prekrškov in da pri odmeri glob kršiteljem Agencija ni vezana na najnižje predpisano mero globe, kot je sicer splošno pravilo po ZP – 1 za izrekanje glob v hitrem postopku.

Tabela 8: Predpisane globe (v SIT)

Zakon	Globe za pravno osebo	Globe za odgovorno osebo pravne osebe	Globe za posameznika
ZTVP – 1	3.000.000 - 90.000.000	100.000 – 3.000.000	30.000 – 900.000
ZISDU – 1	100.000 – 90.000.000	10.000 – 3.000.000	30.000 – 900.000
ZPre – 1	1.000.000 – 90.000.000	30.000 – 3.000.000	30.000 – 900.000
ZNVP	300.000 – 6.000.000	9.585,60 – 450.000	/

Opomba: po prvem odstavku 13. člena Zakona o uvedbi eura (Uradni list RS, št. 114/06 – ZUE) se šteje, da se tolarski zneski, navedeni v predpisih, glasijo na euro, prerečunano po tečaju zamenave (1EUR = 239,64 SIT).

Namen hitrega postopka, v katerem odloča Agencija, je v njegovi čimprejšnji izvedbi in sprejemu odločitev brez nepotrebne odlašanja, kar posledično pomeni tudi sprejemanje odločitev pretežno na podlagi listin in ostalih pisnih dokazil. Prav pravila takšnega postopka pa pogosto predstavljajo oviro v ugotavljanju dejanskega stanja in odgovornosti kršiteljev, saj Agencija večino prekrškovnih postopkov vodi zoper pravne osebe in njihove odgovorne osebe (ki so pogosto vodstveni organi gospodarskih družb), pri čemer ravno

zaradi zgoraj navedenih višin zagroženih glob ti kršitelji pogosto (za razliko od kršiteljev – fizičnih oseb) pooblastijo odvetnike, ki jih zagovarjajo v teh postopkih. Posledično to pomeni strokovno obsežnejše obrazložitve odločb Agencije in precizno argumentiranje razlogov za odločitev, da se odgovori vsem navedbam pooblaščenecv, ki se v izjavah kršiteljev pogosto spuščajo v tolmačenja predpisov, zaradi katerih se vodi postopek, kakor tudi splošnih pravnih pravil in načel.

Zoper odločbo Agencije je dopustno vložiti zahtevo za sodno varstvo. Če je ta prepozna ali nedovoljena, jo Agencija s sklepom zavrže. Če pa Agencija ugotovi, da je zahteva pravočasna in utemeljena, odločbo o prekršku odpravi in ustavi postopek ali pa jo nadomesti z novo odločbo. V nasprotnem primeru jo Agencija s spisom posreduje krajevno pristojnemu okrajnemu sodišču v odločitev.

Agencija nadalje izpostavlja, da je treba v vsakem posameznem postopku ugotavljati konkretno osebo v pravni osebi, ki je uresničila znake prekrška bodisi z dejanjem ali opustitvijo dolžnega nadzorstva. Delo pooblaščenih uradnih oseb Agencije zahteva tudi poznavanje Kazenskega zakonika, na katerega napotuje 8. člen ZP – 1, predvsem v zvezi s smiselno uporabo opredelitve naklepa, malomarnosti, dejanske in pravne zmote ter časa in kraja storitve prekrška. Glede odgovornosti pravnih oseb pa se uporablja Zakon o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja (Uradni list RS, št. 98/04 – ZOPOKD-UPB1), ki v 4. členu za odgovornost pravne osebe določa pogoj, da je storilec storil kaznivo dejanje v imenu, na račun ali v korist pravne osebe, ter 4 vrste temeljev odgovornosti pravne osebe, ki so alternativno določene.

V okviru postopkov o prekršku Agencija vodi tudi evidenco teh postopkov, ki zajema celoten postopek, od njegove uvedbe do zaključka. Po odločitvi pooblaščenih uradnih oseb, da se bo postopek uvedel, se v poseben računalniški program vpišejo številni podatki o vsebini in poteku postopka. Tako je predpisano vodenje podatkov o kršitelju in o vrsti prekrška z navedbo določbe zakona, ki določa prekršek. Po pripravi in odpravi obvestil kršiteljem se vpiše datum odpošiljanja obvestil kršitelju, da se izjavi o dejstvih oziroma okoliščinah prekrška, in tudi datum vročitve teh obvestil. Evidentira se tudi dejstvo, ali je kršitelj podal svojo izjavo o dejstvih in okoliščinah prekrška v roku, nadalje, kdaj je izdana odločba, kdaj je vročena kršitelju, datum pravnomočnosti in izvršljivosti, ali je izrečen opomin ali globa oziroma ali je bil postopek s sklepom ustavljen, razlog ustavitve, višina izrečene globe oziroma povprečnine, datum plačil oziroma datum uvedbe postopka za prisilno izterjavo. Vsi ti podatki se vodijo posebej za pravno in njeno odgovorno osebo.

Zgoraj navedena evidenca pa ne zajema odločitev pooblaščenih uradnih oseb Agencije o tem, da se postopek o prekršku ne uvede. Agencija je namreč obravnavala tudi 56 dejanj (oziroma opustitev dejanj), v zvezi s katerimi je bil podan sum storitve prekrška, vendar so pooblaščenih uradnih oseb že pred uvedbo postopka o prekršku ocenile, da obravnavane domnevne kršitve oziroma dejanja niso prekrški (saj npr. sploh ni bila podana kršitev zakonske določbe, ki jo zakon opredeljuje kot prekršek) oziroma da so podani razlogi, ki izključujejo pregon (saj npr. domnevni kršitelj po ZP – 1 ne more biti odgovoren za prekršek). V takšnih primerih so bila podana pravna mnenja, v katerih se je pojasnila odločitev o neuedbi postopka o prekršku. V tem okviru je Agencija v letu 2006 obravnavala:

- 33 domnevnih prekrškov po 4. točki prvega odstavka 391. člena ZTVP – 1 zaradi suma kršitve obveznosti javne družbe o objavi povzetka revidiranega letnega poročila v predpisanem roku, s predpisano vsebino in na predpisan način,

- 18 domnevnih prekrškov po 77. členu ZPre – 1 zaradi suma kršitve obveznosti v 30 dneh od uveljavitve ZPre – 1, torej najkasneje do 11. 9. 2006, izdajatelja vrednostnih papirjev in Agencijo obvestiti o doseganju ali preseganju petodstotnega deleža glasovalnih pravic,
 - 1 domnevni prekršek po 8. točki prvega odstavka 391. člena ZTVP – 1 zaradi suma kršitve določbe o dolžnosti javne družbe nemudoma objaviti informacije o pravnih oziroma poslovnih dogodkih oziroma druge informacije, ki se tičejo javne družbe oziroma njenega poslovanja, ali ki se nanašajo na finančni instrument, katerega izdajatelj je, oziroma druge informacije, ki imajo značilnost notranje informacije iz 275. člena ZTVP – 1, in ki bi lahko pomembneje vplivale na ceno finančnega instrumenta,
 - 1 domnevni prekršek po 6. točki prvega odstavka 392. člena ZTVP – 1 zaradi suma kršitve določbe o dolžnosti javne družbe informacije iz prvega odstavka 66. člena ZTVP – 1 pred objavo predložiti Agenciji,
 - 1 domnevni prekršek po 7. točki prvega odstavka 392. člena ZTVP – 1 zaradi suma kršitve določbe o dolžnosti javne družbe informacije iz prvega odstavka 66. člena ZTVP – 1 pred objavo predložiti borzi,
 - 1 domnevni prekršek po četrti alineji prvega odstavka 85. člena ZPre zaradi suma kršitve prepovedi kupovanja vrednostnih papirjev, na katere se nanaša ponudba za odkup, od dneva obvestila o nameri za ponudbo za odkup do izteka roka za sprejem ponudbe, ne da bi bil takšen nakup najavljen v obvestilu o nameri za ponudbo za odkup ter v prospektu za odkup,
 - 1 domnevni prekršek po sedmi alineji prvega odstavka 86. člena ZPre zaradi suma kršitve obveznosti o pridobitvi kvalificiranega deleža obvestiti izdajatelja takšnih delnic in Agencijo v treh delovnih dneh od dneva, ko je oseba izvedela ali bi morala izvedeti, da je imetnik kvalificiranega deleža,
- ki jih je zajela v 14 pravnih mnenjih.

5.6.2 Postopki, začeti v letu 2005

V zvezi s postopki o prekrških, začeti v letu 2005, so v letu 2006 pooblaščen uradne osebe Agencije:

- izdale odločbe v zvezi s 7 hujšimi kršitvami dolžnosti poročanja javnih družb, 1 kršitvijo prepovedi uporabe notranjih informacij in 1 hujšo kršitvijo določb o storitvah v zvezi z vrednostnimi papirji, pri čemer je bila v zvezi s tremi kršitvami izrečena globa, v ostalih primerih pa je bil izrečen opomin;
- s sklepi ustavile postopke v zvezi z 2 hujšima kršitvama določb o storitvah v zvezi z vrednostnimi papirji, 3 kršitvami prepovedi tržne manipulacije in 5 hujšimi kršitvami dolžnosti poročanja javnih družb, in sicer iz razloga, ker dejanje ni bilo prekršek. Zoper eno odločbo je bila s strani odgovorne osebe vložena zahteva za sodno varstvo, Agencija pa jo je v skladu z ZP – 1 posredovala v odločitev pristojnemu sodišču in še ni prejela odločitve tega organa;
- s sklepom ustavile postopek iz razloga prekrška neznatnega pomena zaradi 1 kršitve dolžnosti poročanja javnih družb;
- s sklepom zavrgle 3 predloge za začetek postopka za prekršek iz razloga nepristojnosti predlagatelja;
- v zvezi s 7 kršitvami odločile z uradnim zaznamkom, in sicer iz razloga, ker dejanje ni bilo prekršek;
- začele postopek zaradi 1 kršitve prepovedi uporabe notranjih informacij, ki je še v teku.

5.6.3 Postopki, začeti v letu 2006

V letu 2006 je Agencija začela 108 postopkov o prekršku po uradni dolžnosti in 1 postopek z vložitvijo pisnega predloga. Pooblašcene uradne osebe so tako vodile 109 postopkov o prekršku zaradi 123 kršitev, od tega:

- 63 kršitev dolžnosti poročanja javnih družb, in sicer 56 hujših in 7 lažjih kršitev;
- 6 kršitev določb ZTVP – 1 o storitvah v zvezi z vrednostnimi papirji, od tega 2 hujši in 4 lažje kršitve;
- 1 kršitev določb ZTVP – 1 o organiziranju trgovanja;
- 3 kršitve določb ZPre in 50 kršitev določb ZPre – 1.

Končanih je bilo 62 postopkov o prekršku v zvezi s 75 kršitvami. Pooblašcene uradne osebe so zaradi 26 kršitev izdale odločbo, pri čemer je bil v zvezi z 10 kršitvami izrečen opomin, v zvezi s 16 kršitvami pa globa. Glede 3 kršitev so pooblašcene uradne osebe izdale opozorilo. V zvezi s 23 kršitvami so pooblašcene uradne osebe ustavile postopek s sklepom, in sicer iz razloga, ker je bilo dejanje neznatnega pomena oziroma ni bilo prekršek. V zvezi s 23 kršitvami pa so odločile z uradnim zaznamkom, in sicer iz razloga, ker je bilo dejanje neznatnega pomena oziroma ni bilo prekršek.

Na tem mestu Agencija še dodatno pojasnjuje, da je 11. 8. 2006 začel veljati nov ZPre – 1, ki je opredelil tudi nekaj novih prekrškov. Med drugim je tako v 77. členu ZPre – 1 med prehodnimi in končnimi določbami določil, da mora oseba, ki je na dan uveljavitve tega zakona dosegala ali presegala petodstotni delež glasovalnih pravic, o tem obvestiti izdajatelja in Agencijo v 30 dneh od uveljavitve tega zakona, torej najkasneje do 11. 9. 2006, ter kršitev navedene dolžnosti opredelil kot prekršek. Takšna določba je bila uvrščena v zakon predvsem iz razloga, da se zaradi novosti v ZPre – 1 vzpostavi nova evidenca imetnikov kvalificiranih deležev. Agencija je zaradi ugotavljanja spoštovanja določbe 77. člena ZPre – 1 tako ugotavljala (na podlagi pridobljenih podatkov KDD, katere delniške družbe, s katerimi delnicami se ne trguje na organiziranem trgu, dosegajo oba kriterija, in sicer da so imele na dan 31. 12. 2005 najmanj 250 delničarjev in najmanj 1 milijardo tolarjev osnovnega kapitala (drugi odstavek 4. člena ZPre – 1), medtem ko je s seznamom delniških družb iz prvega odstavka 4. člena ZPre – 1 že razpolagala), katere osebe, imetnice kvalificiranih deležev v delniških družbah iz 4. člena ZPre – 1, so pravočasno posredovale zahtevano obvestilo, katere so ga podale prepozno in katere ga sploh niso. Če je bilo obvestilo o kvalificiranem deležu Agenciji posredovano prepozno ali ga Agencija sploh ni prejela, so pooblašcene uradne osebe zoper takšne kršitelje uvedle postopek o prekršku (49 postopkov zoper pravne in njihove odgovorne osebe ter zoper posameznike).

5.6.4 Postopki pred okrajnimi sodišči v zvezi z vloženimi zahtevami za sodno varstvo v prekrškovnih postopkih

V letu 2006 je bilo zoper odločitve Agencije kot prekrškovnega organa na pristojna okrajna sodišča vloženih 9 zahtev za sodno varstvo.

Postopek v zvezi z 1 zahtevo je zaradi njenega umika že rešen. V postopkih v zvezi z ostalimi 8 zahtevami pa pristojna sodišča še niso odločila.

V začetku januarja 2007 je Agencija prejela še 1 zahtevo za sodno varstvo zoper odločbo Agencije, izdano v letu 2006.

6. SODELOVANJE AGENCIJE Z DRUGIMI INSTITUCIJAMI

6.1 SODELOVANJE Z DOMAČIMI INSTITUCIJAMI

Agencija je pri svojem delu redno sodelovala s pristojnimi ministrstvi, zlasti z Ministrstvom za finance, Ministrstvom za gospodarstvo, Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve in tudi z Banko Slovenije, Agencijo za zavarovalni nadzor, Slovenskim inštitutom za revizijo, Združenjem članov borze vrednostnih papirjev – GIZ, Združenjem družb za upravljanje investicijskih skladov – GIZ, Uradom RS za preprečevanje pranja denarja in drugimi institucijami.

Na podlagi Pravilnika o medsebojnem sodelovanju nadzornih organov se je Agencija tudi v letu 2006 udeleževala skupnih sestankov Komisije za medsebojno sodelovanje nadzornih organov (Agencije za zavarovalni nadzor, Banke Slovenije in Agencije).

Novela ZTVP – 1A je določila kot eno izmed novih pristojnosti Agencije njeno sodelovanje z državnimi organi in organizacijami z javnimi pooblastili ter pri tem tudi možnost Agencije, da od nosilcev javnih pooblastil pridobi podatke, informacije in dokumentacijo, ki jo potrebuje v zvezi z opravljanjem svojih nalog. Dodatno sodelovanje z ministrstvom, pristojnim za finance, je z omenjeno novelo uvedeno tudi pri sprejemanju podzakonskih predpisov Agencije. Sodelovanje Agencije z drugimi institucijami pri pripravi predlogov drugih predpisov je opisano v poglavju 4.2.

Prav tako je Agencija sodelovala v Koordinacijskem odboru za tehnične priprave za uvedbo evra in v okviru tega pripravljala pregled posledic uvedbe evra na poslovanje Agencije in morebitnih sprememb, ki bi zaradi uvedbe enotne evropske valute vplivale na poslovanje udeležencev trga vrednostnih papirjev (podrobneje opisano v poglavju 4.2).

Nadaljevalo se je tudi sodelovanje med Agencijo in Policijo na podlagi medsebojnega sporazuma iz leta 2003, katerega namen je formalizirati in utrditi sodelovanje med njima zaradi zagotavljanja učinkovitejšega opravljanja nalog na področjih, ki spadajo v pristojnost obeh institucij, torej zlasti pri odkrivanju kaznivih dejanj zoper gospodarstvo, ki so v povezavi s subjekti nadzora Agencije in njihovimi dejanji. Podoben sporazum je v istem letu Agencija podpisala še z Davčno upravo Republike Slovenije, in sicer o sodelovanju pri vseh skupnih vprašanjih, zlasti pri odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj po Kazenskem zakoniku, tj. pregonljivih kaznivih dejanj zoper gospodarstvo, ki so povezana z dejanji in subjekti nadzora obeh institucij. Sodelovanje s Policijo in Davčno upravo Republike Slovenije poteka predvsem v obliki skupnih sestankov, z obveščanjem in izmenjavo informacij in podatkov ter skupnimi oblikami usposabljanja.

6.2 SODELOVANJE S TUJIMI IN MEDNARODNIMI INSTITUCIJAMI OZIROMA ORGANIZACIJAMI

6.2.1 Sodelovanje na področju t. i. evropskih zadev

Od vključitve Republike Slovenije v Evropsko unijo ter s tem Agencije v CESR (Committee of European Securities Regulators) je glavnina njenega mednarodnega

sodelovanja usmerjena v to združenje regulatorjev oziroma nadzornikov trga vrednostnih papirjev.

V letu 2006 so bile v ospredju dela združenja aktivnosti na področju Direktive MiFID (2004/39/EC; Directive on Markets in Financial Instruments), ki je temelj bodočega enotnega trga vrednostnih papirjev ter usklajenega režima nadzora v državah članicah Evropske unije. Direktiva je osrednji element FSAP (Financial Services Action Plan), ki ga je pripravila Evropska komisija, in zajema obsežen zakonodajni okvir za finančne storitve in finančne trge v Evropi. Rok za njen prenos v pravne rede držav članic je bil januar 2007, nadalje pa imajo udeleženci trga vrednostnih papirjev rok za prilagoditev do novembra 2007. Z njeno dejansko uveljavitvijo v pravnih redih držav članic bo dosežen »enotni potni list«, ki bo borzno-posredniškim družbam in urejenim trgom omogočal delovanje v Evropi po enotnih pravilih, katerih temeljni namen je zaščita investitorjev. Direktiva je bila sprejeta 21. 4. 2004. Delovne skupine CESR so tehnične predloge za možne izvedbene ukrepe pripravile v letu 2004 in v prvi polovici leta 2005, tako da jih je CESR lahko potrdil in v končni vsebini posredoval Evropski komisiji aprila 2005.

Na podlagi teh tehničnih predlogov je Evropska komisija v letu 2006 sprejela dva izvedbena predpisa, in sicer Direktivo Komisije 2006/73/ES o izvajanju direktive MiFID v zvezi z organizacijskimi zahtevami in pogoji poslovanja investicijskih družb ter opredeljenimi izrazi za namene navedene direktive, ter Uredbo Komisije (ES) št. 1287/2006 o izvajanju MiFID v zvezi z obveznostmi vodenja evidenc za investicijske družbe, poročanjem o transakcijah, tržno preglednostjo, sprejemanjem finančnih instrumentov v trgovanje in pojmi, opredeljenimi v navedeni direktivi. Oba dokumenta sta bila objavljena septembra 2006.

V letu 2006 je CESR svoje delo okrepil na t. i. tretjem nivoju, torej na področju dejanske implementacije pravnega reda Evropske unije v praksi držav članic. V ospredju so bila tako tehnična vprašanja, povezana z dejanskim izvajanjem direktiv v praksi držav članic. Posebna delovna skupina CESR-Tech je z delom začela sredi leta 2006 in se osredotočila v projekt TREM (Transaction Reporting Exchange Mechanism). Ključna komponenta implementacije MiFID v praksi držav članic je sistem poročanja o transakcijah s finančnimi instrumenti. Sistem vključuje borzno-posredniške družbe in ostale udeležence trga finančnih instrumentov, ki morajo poročati pristojnim nadzornikom, pravila poročanja po posameznih državah članicah, konkretne mehanizme in pravila poročanja o transakcijah med pristojnimi nadzorniki. Skladno z direktivo morajo borzno-posredniške družbe o opravljenih transakcijah poročati domačemu nadzorniku, podružnice borzno-posredniških družb pa nadzorniku države gostiteljice. V natančnih analizah delovne skupine, ki so podlaga za pripravo sistema poročanja, so odprta številna vprašanja glede obsega transakcij, ki ga izvaja matična družba ter njena podružnica, glede formata podatkov, ki jih bodo zavezanci poročali, tehničnih rešitev tako v posamični članici kot tudi v povezavah med pristojnimi nadzorniki. Eno izmed perečih vprašanj je vsekakor tudi sistem financiranja celotnega projekta, tako zagonskih stroškov postavitve sistema kot tudi kasnejšega vzdrževanja oziroma dejanske uporabe sistema. Do konca leta 2006 je delovna skupina CESR-Tech pripravila poročilo Evropski komisiji glede predlaganih rešitev pri poročanju o transakcijah na podlagi Uredbe Komisije 1287/2006.

Aktivnosti CESR na področju implementacije MiFID se odražajo tudi v pripravi posvetovalnega dokumenta, ki je bil posredovan v šesttedensko javno razpravo konec decembra 2006, in sicer o (primernih) plačilih borzno-posredniškim družbam ter morebitnih konfliktih interesov (dokument z oznako CESR/06-687). Delovna skupina je pripravila tudi

seznam zahtevanih dokumentov in evidenc, ki so jih dolžne pridobiti oziroma hraniti borznoposredniške družbe (CESR/06-552). Javna razprava o teh vprašanih je trajala do konca novembra 2006. O temi javnih objav oziroma transparentnosti podatkov pred in po trgovanju je delovna skupina pripravila posvetovalni dokument (CESR/06-551), na katerega je zainteresirana javnost lahko podala svoje pripombe do sredine decembra 2006.

Delovna skupina na področju transparentnosti (TD, 2004/109/EC Transparency Directive) je skladno s pooblastilom Evropske komisije svoj prvi tehnični predlog izvedbenih ukrepov pripravila do konca junija 2005 (tehnične rešitve na področju poročanja o kvalificiranih deležih, minimalnih standardih za razširjanje predpisanih informacij ter tehnične predloge glede obveznega polletnega poročanja in ekvivalence pri poročanju izdajateljev iz tretjih držav). Julija 2006 je skupina Evropski komisiji predala še drugi dokument, in sicer tehnični predlog izvedbenih ukrepov v zvezi s sistemom shranjevanja predpisanih informacij. Predlog vsebuje minimalne standarde kakovosti, ki jih morajo zagotavljati domači sistemi shranjevanja z zakonom (na podlagi implementacije transparentne direktive) zahtevanih informacij. Za zagotavljanje učinkovite izmenjave tovrstnih podatkov na nivoju celotne Evropske unije pa je potrebna primerna povezanost posamičnih sistemov iz držav članic. Tako imenovane zahtevane oziroma predpisane informacije so cenovno občutljive informacije, redna finančna poročila izdajateljev vrednostnih papirjev, obveščanje o kvalificiranih deležih in o prospektih. Direktiva zahteva, da države članice zagotovijo sistem, ki bo investitorjem v državah članicah omogočal lahek dostop do informacij o izdajateljih iz Evropske unije, in to ne glede na dejstvo, kje je lociran investitor, torej oseba, zainteresirana za podatke in dokumente.

Zahteve za oblikovanje nacionalnih sistemov za shranjevanje podatkov so na primer zagotovilo o primerni varnosti informacijskih sistemov, primerne procedure potrjevanja prejetih informacij, dostopnost shranjenih informacij ter nemoteno zagotavljanje rednega delovanja sistema, kakor tudi ukrepi v primeru prekinitve delovanja sistema. Države članice bomo morale zagotoviti primerno ureditev glede posredovanja informacij v sistem (identifikacija pošiljateljev) ter ustrezen dostop uporabnikom. Naslednja stopnja pa predstavlja ustrezno povezovanje nacionalnih sistemov v učinkovito mrežo – v ta namen je delovna skupina CESR pripravila 4 možne modele, ki se med seboj razlikujejo glede na stopnjo centralizacije. Delovna skupina je ob tem, ne da bi za to imela izrecen mandat Evropske komisije, tudi izrazila svojo preferenco za model C, v katerem ima vsak pristojni nadzornik natančen sistem izdajateljev, posamični sistemi po državah članicah pa bi bili povezani v mrežo, ki bi omogočala dostop do zahtevanih informacij ne glede na lokacijo investitorja.

Na področju dnevnega izvajanja prospektne direktive in uredbe je bila v letu 2006 aktivna kontaktna skupina za prospekte, ki je julija 2006 pripravila in javno objavila seznam najpogostejših vprašanj oziroma dilem v zvezi z izvajanjem obeh predpisov. Dokument ne predstavlja priporočil ali standardov, temveč je reakcija na pogosta vprašanja, ki so jih udeleženci trga vrednostnih papirjev naslavljali na svoje pristojne nadzornike, številna pa so se pojavila tudi pri samih nadzornikih v konkretnih postopkih potrjevanja prospektov.

Agencija redno sodeluje v okviru ekspertne skupine CESR za upravljanje premoženja. Delo skupine v letu 2006 je bilo usmerjeno predvsem na pripravo pojasnil in navodil glede naložb v tvegane sklade in indekse tveganih skladov, uporabe MiFID direktive za sklade, podrobno definicijo in razlago dovoljenih naložb skladov, usklajenih z direktivo KNPVP, in možnosti poenotenja poenostavljenega prospekta. Aktivno je sodelovala v delovni skupini, ki je izdelala Navodila za poenotenje postopka notifikacije skladov v drugi državi

članici. Navodilo je bilo objavljeno junija 2006 in ima status priporočila za vse nadzornike investicijskih skladov.

Člani stalne operativne skupine Review Panel smo do konca junija 2006 pripravili dva zelo obsežna pregleda pristojnosti nacionalnih nadzornikov na podlagi direktive o nedovoljenih ravnanjih (MAD – Market Abuse Directive, 2003/6) ter prospektne direktive (PD – Prospectus Directive, 2003/71). V drugem polletju so člani posebne »drafting« skupine, ki so tudi pripravili obsežne vprašalnike, preverjali odgovore posamičnih članic ter pripravljali poročila. Poudariti je treba, da ta naloga ni primerljiva oziroma ne nadomešča nalog in pristojnosti Evropske komisije na t. i. četrtem nivoju po Lamfalussyju, kar se odraža v pregledu dejanske transpozicije direktiv v državah članicah in ukrepanje v primeru pomanjkljivosti oziroma nepravilnosti.

Naloga skupine Review Panel je priprava celovitega pregleda in ocene stanja po nacionalnih nadzornikih, torej pristojnih organih pri dejanski implementaciji omenjenih direktiv. Konkretno je Agencija preverjala svoje pristojnosti pri določanju pravil in sprejemanju predpisov, pristojnosti v postopkih nadzora, sankcioniranju in odločanju v ukrepih nadzora, izmenjavi informacij ter sodelovanju v primerih, kjer se aktivnosti udeležencev širijo preko meja ene države. Poleg informacij o tem, kaj posamične nacionalne zakonodaje dopuščajo nacionalnim nadzornikom, je bil namen pregleda razložiti, kako konkretno nadzorniki izvajajo svoja nadzorniška pooblastila, kakšne ukrepe in sankcije imajo na voljo ter kakšne izkušnje so si pridobili v praksi – nekatere izmed njih so lahko tudi (neobvezno) priporočilo drugim nadzornikom. Vse dokumente v zvezi s to aktivnostjo so potrdili predsedniki na plenarnem zasedanju CESR januarja 2007. Po dogovoru bomo nalogo ponovili po dveh letih.

Druga pomembna aktivnost stalne skupine v letu 2006 pa je bila sprememba in dopolnitev obstoječega protokola za delo skupine ter metodologije za delo.

Stalna skupina CESR-Fin pokriva zelo široko strokovno področje finančnega poročanja, ki zajema predvsem koordinacijo dela članic CESR na področju mednarodnih standardov finančnega poročanja v Evropski uniji in pomeni spremljanje poročanja javnih družb v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ekvivalence finančnih izkazov tretjih držav v primerjavi z MSRP, oblikovanja enotnih navodil za uporabo standardov in priporočil za nadzor, dejanskega nadzora nad poročanjem v (ne)skladu z MSRP ter ukrepanja posameznih pristojnih nadzornikov, nadzora nad revizorji idr. Praktična uveljavitev standarda CESR št. 2, ki obravnava dejansko uveljavljanje nadzora nad finančnim poročanjem, se kaže tudi v oblikovanju posebne skupine EECS (European Enforcers Coordination Session), ki jo sestavljajo predstavniki nacionalnih nadzornikov in nekateri strokovnjaki iz finančno/računovodske prakse. Njen namen je razprava o dilemah uporabe standardov v praksi in predvsem o nadzoru oziroma ukrepanju nacionalnih nadzornikov v posamičnih primerih. CESR je oblikoval tudi posebno bazo podatkov, v kateri so shranjeni obravnavani primeri in do katere imajo članice dostop z geslom. Agencija tako kot doslej ni aktivno sodelovala v omenjeni stalni skupini.

CESR-Pol je stalna operativna skupina, ki jo sestavljajo predstavniki članic, katerih naloga je nadzor nad aktivnostmi na trgu in izmenjavo informacij. Osnova za sodelovanje Agencije je podpis multilateralnega CESR MoU (Memorandum of Understanding). Zadnji dve leti je med stalnimi temami dela te skupine tudi aktivnost na tretjem nivoju na področju MAD, saj zajema sodelovanje in izmenjavo informacij pri odkrivanju in nadzoru nedovoljenih ravnanj na trgu. Še posebej intenzivno se s temi vprašanji ukvarja posebna

podskupina »Surveillance and Intelligence«, v kateri so specialisti nadzorniki, ki obravnavajo predvsem praktične probleme in tudi izkušnje posameznih nadzornih organov držav članic. Sodelovanje poteka predvsem v obliki izpolnjevanja različnih vprašalnikov ter s kasnejšim posredovanjem združenih odgovorov, pa tudi preko rednih srečanj predstavnikov skupine.

V letu 2006 sta delovali dve posebni t. i. Urgent Issues Group, v kateri so bili aktivni le nadzorniki s skupnimi interesi zaradi ravnanja udeležencev na njihovih trgih vrednostnih papirjev. Stalna točka delovanja stalne skupine je tudi obravnava držav, ki so po izkušnjah članic CESR nekooperativne pri izmenjavi zahtevanih informacij, ter komunikacija z Liechtensteinom, ki želi postati član skupine.

Konec leta 2006 je CESR-Pol objavil javno predstavitev predloga priporočil o izvajanju MAD, ki je bil v javni razpravi do februarja 2007. Dokument vključuje definicijo notranje informacije (kaj pomeni natančna informacija, kaj pomeni, da bi ta informacija lahko imela vpliv na ceno ...), kateri so legitimni razlogi za odložitev takojšnje objave notranje informacije, sezname oseb, ki imajo dostop do notranjih informacij, in druge.

Druge dejavnosti združenja so v letu 2006 potekale še na področju bonitetnih agencij, kjer je do konca leta 2006 delovna skupina pripravila prvo poročilo za Evropsko komisijo v zvezi z usklajenostjo delovanja bonitetnih agencij s principi IOSCO (International Organization of Securities Commissions), plačil in poravnav ter v splošnem sodelovanju med tremi odbori tretjega nivoja t. i. 3L3 Committees, v katerem sta poleg CESR še združenji bančnih nadzornikov (CEBS) ter nadzornikov pokojninskega in dopolnilnega zavarovanja (CEIOPS).

V letu 2006 je Agencija odgovorila na 18 vprašalnikov CESR ali njegovih delovnih skupin ter na približno 20 zaprosil po informacijah in razlagah posamičnih nacionalnih nadzornikov. Vprašalniki CESR so obsegali naslednja strokovna področja:

- Joint Task Force on Trans-Atlantic Derivative Business;
- Impact of block trades in the market (CESR-Pol);
- Survey on MAD level 3 (CESR-Pol);
- Takeover bids – offerors origin (BaFIN);
- IT Task Force – transaction reporting;
- Bird Flu crisis management (CESR Secretariat);
- EU approaches to supervision of offshore financial centres (CESR Secretariat);
- Cross border listings (CESR Secretariat);
- CESR IT Survey – budget (CESR Secretariat);
- State of play on Impact Assessment for Financial Regulation among CESR members (CESR-ECONET);
- 3L3 Survey on Substitute products;
- Direct communication of auditors with shareholders (CESR-Fin);
- Pro forma information (CESR-Fin/prospectus group);
- First experience with the application and enforcement of IFRS (CESR-Fin);
- Development of the RP tool (Review Panel);
- Implementation of the transparency directive (transparency expert group);
- Questionnaire on market structure, type and nature of financial supervision and the FSAP directives implementation for the Away Day (CESR Secretariat);
- CESR Instrument reference data logistics survey (CESR-Tech/TREM).

Agencija se zaradi omejenih kadrovskih in organizacijskih možnosti, obilice rednih in izrednih nalog, delno pa tudi pomanjkanja določenih izkušenj in s tem možnosti tvornega sodelovanja (npr. področje delovne skupine MiFID level 3, Clearing and Settlement, bonitetnih agencij in nekaterih strokovnih vprašanj CESR-Fin, ki so neposredno povezana z računovodstvom in revizijo) ne more redno udeleževati vseh sestankov delovnih skupin. Izmed zgoraj omenjenih je pogosto navzoča na sestankih CESR-Pol, Review Panel in Investment Management, pa tudi na plenarnih zasedanjih predsednikov oziroma direktorjev članic CESR. Delu drugih skupin Agencija sledi s spremljanjem njihovih dokumentov (gradiv za sestanke ali osnutkov in končnih različic tehničnih predlogov izvedbenih ukrepov na različnih področjih).

6.2.2 Sodelovanje v okviru IOSCO

Sodelovanje Agencije v okviru IOSCO (International Organization of Securities Commissions) je bilo v tudi v letu 2006 podrejeno usmeritvi njene pozornosti v Evropsko unijo oziroma CESR. Tudi v tem obdobju se Agencija ni aktivno zavezala k sodelovanju v stalnih delovnih skupinah IOSCO, sodelovala pa je pri posredovanju podatkov, potrebnih za delo nekaterih skupin.

6.2.3 Druge aktivnosti

Agencija tudi v letu 2006 ni podpisovala novih bilateralnih sporazumov o sodelovanju in izmenjavi informacij, saj je za večji del dejanske izmenjave informacij in podatkov dovolj multilateralni MoU, h kateremu je Agencija pristopila z vključitvijo v CESR. Dosedanja praksa kaže, da je največ izmenjave konkretnih podatkov z drugimi članicami Evropske unije.

Na podlagi posamičnih zaprosil, tako nadzornikov trga vrednostnih papirjev kot tudi drugih oseb in mednarodnih institucij, Agencija redno oziroma v okviru zmožnosti odgovarja na konkretna vprašanja ali pa posreduje podatke, ki jih sme, v skladu z domačim zakonom.

Predstavniki Agencije so se tudi v letu 2006 udeležili izobraževalnih programov v organizaciji ameriškega SEC (Securities and Exchange Commission), in sicer rednega letnega inštituta v Washingtonu, seminarja s področja nadzora nad trgom vrednostnih papirjev in določenih programov v organizaciji drugih institucij, ki so pomembni, predvsem pa koristni pri delu Agencije.

7. DRUGE ZADEVE

7.1 KADROVSKE IN DRUGE SPLOŠNE ZADEVE

V letu 2006 je prenehalo delovno razmerje pri Agenciji štirim delavcem, Agencija pa je na novo zaposlila enako število delavcev, tako da je bilo konec leta zaposlenih 38 delavcev, od tega 2 za polovični delovni čas, pri čemer je bilo tudi povprečno število zaposlenih v tem letu skoraj 38 (37,33). Nove kadre (s pravnimi in ekonomskimi znanji (zlasti revizorskimi) ter znanji s področja informatike) je Agencija iskala z objavo prostih

delovnih mest v časopisih in prejela skoraj 200 prijav, kar je zahtevalo večje število oziroma obsežnejše aktivnosti v zvezi z njihovo obravnavo (pregled vlog, organiziranje in vodenje informativnih razgovorov, priprava obvestil o (ne)izbiri itd.).

Agencija si je tudi v letu 2006 prizadevala še zvišati strokovno usposobljenost zaposlenih, tako z omogočanjem študija ob delu kot z drugimi oblikami zunanjega strokovnega izobraževanja in internega strokovnega izpopolnjevanja. Izobrazbena struktura zaposlenih na Agenciji je bila 31. 12. 2006 naslednja: 1 dvojni doktor znanosti, 6 magistrów ekonomije, 1 magister prava, 1 magister informacijskih sistemov in odločanja, 10 univerzitetnih diplomiranih pravnikov, 10 univerzitetnih diplomiranih ekonomistov, 1 univerzitetni diplomirani fizik, 4 diplomirani ekonomisti, 1 ekonomist, 2 ekonomska tehnika in 1 gimnazijski maturant.

V letu 2006 se je delno že začel uporabljati nov plačni sistem po Zakonu o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 110/06 – ZSPJS-UPB6 in 1/07 – odl. US), ki se uporablja tudi za Agencijo. Od 1. 3. 2006 se na podlagi Uredbe o plačah direktorjev v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 73/05, 103/05 in 12/06) nov plačni sistem med drugim uporablja za direktorja in namestnike direktorjev Agencije, z Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o plačah direktorjev v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 77/06) pa od 1. 8. 2006 tudi za pomočnike direktorja, kar je zahtevalo uvedbo oziroma uporabo dvotirnega plačnega sistema.

Poleg delovnopравnih razmerij Agencija samostojno ureja tudi ostala pogodbeno oziroma druga razmerja z različnimi subjekti v zvezi s poslovanjem Agencije. Tako je tudi v letu 2006 samostojno izvajala celotne postopke naročanja s področja javnih naročil (od priprave ustrezne dokumentacije ob začetku postopka, ocenitve in izbire ponudb ter priprave predlogov različnih pogodb in primopredajnih zapisnikov do spremljanja in ugotavljanja realizacije naročil, vodenja evidenc, uveljavljanja morebitnih reklamacij ipd.), od katerih so bili nekateri tudi obsežnejši oziroma vsebinsko zahtevnejši (npr. zagotovitev pomoči zunanjih strokovnjakov glede vzdrževanja informacijske tehnologije Agencije).

V skladu z zakonodajo o varstvu in zdravju pri delu ter varstvu pred požarom je Agencija organizirala nadomestno usposabljanje na tem področju za delavce, ki se širše organiziranega vnovičnega usposabljanja niso mogli udeležiti konec leta 2005, prav tako pa je skrbela tudi za potrebne predhodne oziroma ciljne obdobje zdravniške preglede. Agencija je izvedla tudi delno revizijo izjave o varnosti z oceno tveganja, in sicer revizijo zdravstvenega dela ocene tveganja.

Agencija je tekoče in v zakonskih rokih pripravljala tudi razna obvezna poročila (poročilo o oddanih javnih naročilih za leto 2005, poročila v zvezi z izplačili plač in prispevkov, premoženjska bilanca Agencije za leto 2005 itd.) in interna poročila o delu in o stanju na trgu vrednostnih papirjev ter računovodske izkaze. Zaradi sprememb oziroma uvajanja novih ureditev o delovanju javne uprave je Agencija pripravila še razne zahtevane oziroma potrebne podatke, analize, odgovore na vprašalnike ipd. tudi s tega področja, ki postajajo vse številčnejša oziroma pogostejša na čedalje več segmentih delovanja.

V okviru lastnega računovodstva Agencije, ki opravlja vsa opravila računovodske funkcije na podlagi računovodskega evidentiranja in obračunavanja (knjigovodstvo), predračunavanja, nadziranja in analiziranja ter vodi poslovne knjige in razne računovodske evidence, je bilo v letu 2006 evidentiranih v računovodskih poslovnih knjigah skoraj 17.100 vknjižb (podatkov, zapisanih na knjigovodske račune, na katerih se evidentirajo

spremembe, ki jih poslovni dogodki povzročajo v posameznih premoženjskih delih Agencije), in sicer na podlagi 643 računov, prejetih od dobaviteljev, 1.956 računov oziroma obračunov, izdanih taksnim zavezancem in drugim, ter številnih drugih listin (npr. blagajniški izdatki in prejemi, interne računovodske listine). Agenciji je na podlagi odločbe Davčne uprave Republike Slovenije s 1. 2. 2006 prenehala identifikacija za namene davka na dodano vrednost.

V skladu z Zakonom o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 100/05 – ZZRZI-UPB1 in 114/06) je Agencija vložila predlog za oprostitev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za invalida, ki ga zaposluje nad predpisano 2 % kvoto, in v skladu z Uredbo o določitvi kvote za zaposlovanje invalidov (Uradni list RS, št. 111/05) tudi predlog za nagrado za preseganje kvote za predvideno 6-mesečno obdobje, ki jima je Sklad Republike Slovenije za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov marca 2006 tudi ugodil in izdal ustrezni odločbi. Agencija je oktobra 2006 na podlagi ponovnega predloga za nagrado za preseganje kvote prejela novo odločbo o priznanju te nagrade za nadaljnje 6-mesečno obdobje.

Agencija samostojno opravlja tudi izterjavo neplačanih obveznosti dolžnikov, in sicer z opomini, z vložitvijo predlogov za izvršbo pri okrajnih sodiščih oziroma z drugimi sredstvi. V letu 2006 je Agencija vložila 3 predloge za izvršbo in prijavila 1 terjatev v postopek prisilne poravnave. Skupaj s prejšnjimi leti je Agencija tako vložila 37 predlogov za izvršbo (1 preko odvetnika), 4 prijave terjatve v postopek prisilne poravnave in 1 v stečajni postopek v skupnem znesku 37 milijonov tolarjev. Konec leta 2006 je imela neporavnanih terjatev za 46 milijonov tolarjev, od tega 14 milijonov tolarjev iz naslova vloženih predlogov za izvršbo, prijav terjatev v stečajni postopek in vloženih tožb zoper odločbe Agencije, v katerih je določena tudi obveznost plačila takse oziroma nadomestila. V zvezi z večletno nejasnostjo, ali je Agencija zavezanka za plačilo davka od dobička pravnih oseb, je Agencija v letu 2004 podala zahtevek za vračilo davka od dobička pravnih oseb, ki je bil na podlagi ugotovitev Davčne uprave Republike Slovenije v postopku inšpekcije pravilnosti in pravočasnosti obračunavanja tega davka za preteklih pet let vrnjen, o delu zahtevka za pripadajoče zamudne obresti pa še ni bilo odločeno.

Konec februarja 2006 je zunanji revizor dokončal revizijo računovodskih izkazov Agencije za leto 2005 in podal mnenje, da sta bilanca stanja Agencije za leto 2005 ter izkaz prihodkov in odhodkov Agencije za isto leto resnična in poštena slika finančnega stanja Agencije in v skladu z zakonom, ki ureja računovodstvo, in Slovenskimi računovodskimi standardi.

Agencija je v letu 2006 prejela pet zahtev prosilca za posredovanje informacij javnega značaja po Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – ZDIJZ-UPB2 in 117/06 – ZDavP-2; v nadaljnjem besedilu ZDIJZ). Agencija je dvema zahtevama ugodila, trem zahtevam pa je delno ugodila, delno pa jih zavrnila.

V zvezi z navedenimi zahtevami je treba poudariti, da nekatere izmed njih, zlasti če se nanašajo na večjo količino zaprosenih dokumentov, zahtevajo izredno veliko strokovnega in administrativnega dela Agencije (ki ga prosilec v skladu z določbami ZDIJZ sicer tudi ni mogoče zaračunati). Redke so namreč situacije, ko kar celoten zaproseni dokument vsebuje podatke, ki v skladu z zakonom so oziroma niso javno dostopni, pač pa navadno vsebuje določene podatke in informacije, ki so dostopne javnosti, in določene podatke in informacije, ki javnosti niso dostopne. V takšnih primerih je treba v skladu z načelom t. i. delnega dostopa, ki ga določa ZDIJZ, tiste podatke in informacije, ki v skladu z zakonom

niso javno dostopni, v dokumentu fizično izbrisati ter prosilcu izročiti dokument z izbrisanimi posameznimi podatki. Nadalje je treba prosilcu v primeru zavrnitve ali delne zavrnitve zahteve za dostop do informacij izdati obrazloženo pisno odločbo. Če je takšnih dokumentov, ki so predmet zahteve, večje število (v praksi npr. tudi 100 in več), je treba v navedeni odločbi za vsak podatek v vsakem dokumentu, katerega izročitev se zavrne, obrazložiti razlog za zavrnitev, kar terja obširno strokovno delo. Prav tako terja obširno administrativno delo fotokopiranje velikega števila zaprošenih dokumentov za prosilca.

Poudariti je treba tudi dejstvo, da je v posameznih dosedanjih primerih prosilec vložil pritožbo na odločbo Agencije o zavrnitvi zahteve za dostop do informacij javnega značaja, o kateri je pristojen odločati Informacijski pooblaščenec (prej Pooblaščenec za dostop do informacij javnega značaja), da je Agencija zoper posamezno odločbo navedenega organa o pritožbi prosilca vložila zahteve za sodno varstvo na pristojno upravno sodišče ter da so navedeni postopki po dosednji praksi precej kompleksni in dolgotrajni (več v poglavju 5.3), kar terja dodatno strokovno delo Agencije.

7.2 INFORMATIKA

Agencija je v letu 2006 intenzivno sodelovala tudi v zvezi z informatiko v državnem projektu za tehnične priprave na uvedbo evra 1. 1. 2007 v Republiki Sloveniji, in sicer na področju kapitalskega trga (opisano tudi v poglavju 4.2). Agencija je prevzela organiziranje in vodenje posebne IT skupine za področje kapitalskega trga, katere namen je bil spremljati problematiko in reševati odprta vprašanja na področju informacijske tehnologije ob uvajanju evra. Prav tako je bilo v okviru skupine postavljeno posebno integralno evro testno okolje, ki je omogočalo subjektom na kapitalskem trgu testiranje svojih prilagojenih računalniških rešitev. Agencija je pripravila tudi svojo posebno evro testno stran za testno elektronsko poročanje subjektov, ki morajo poročati Agenciji, poskrbela pa je tudi za ustrezne prilagoditve aplikacije, preko katere se izvaja elektronsko poročanje.

Na področju elektronskega zajema podatkov je Agencija morala posodobiti in dograditi sistem glede na uveljavitve nove zakonodaje. Prav tako so bila končana zadnja testiranja elektronskega poročanja borznoposredniških družb (glede kapitalske ustreznosti, likvidnosti, izpostavljenosti, naložb na domačem in tujih trgih ločeno za svoj račun in račun strank bodisi na posredovanju ali upravljanju, obrazcev P1 in P2, kapitalske udeležbe v drugi borznoposredniški družbi, lastniške strukture borznoposredniške družbe). V ta namen je bil izdelan tudi poseben projekt za postavitev ustrezne podatkovne baze na področju tujih vrednostnih papirjev, in sicer tako, da so bili integrirani uporabni testni podatki s podatki v redni bazi. Prav tako je bil pripravljen poseben sistem za zajem večje količine podatkov o tujih vrednostnih papirjih. Ob koncu leta 2006 je bil testno uspešno postavljen tudi sistem za elektronsko pošiljanje poročil na zahtevo oziroma ne-numeričnih poročil.

V prvem polletju 2006 je Agencija uvedla tudi sistem za računalniško vodenje obrazcev SONI (seznam oseb, ki so jim dostopne notranje informacije) in prilagodila INS-1 obrazce (posli oseb, ki so jim neposredno dostopne notranje informacije, in z njimi povezanih oseb) novim oblikam.

Prav tako so bili izdelani novi uporabniški vpogledi v podatkovno bazo predvsem za namene nadzora in kontrolo podatkov, ki jih Agenciji pošiljajo subjekti, ki jih Agencija nadzira.

Proti koncu leta 2006 je bila postavljena spletna stran Agencije še v angleškem jeziku, izvedena pa je bila tudi analiza varnosti informacijskega sistema pred grožnjami z interneta.

Delno je bila posodobljena tudi računalniška tehnologija (diskovno polje, nov zmogljivejši strežnik, povečana kapaciteta 'backup', sodobnejša sistemska oprema na strežniškem sistemu ipd.), ki zagotavlja hitrejši in varnejši informacijski sistem. Agencija je proti koncu leta začela pripravljati izhodišča za morebitno temeljito prenovno in posodobitev informacijskega sistema.

Sprejeto na 194. seji strokovnega sveta 20. 6. 2007.

dr. Miha Juhart
predsednik strokovnega sveta